List izhaja od oktobra 1947 kot tednik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko — Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah —

GLAS

KRANJ — SOBOTA, DNE 14. MARCA 1964 — LETO XVII. — ŠT. 21. — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor Glavni in odgovorni urednik Zdravko Tomažej

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Spomladi so ceste slabe

● Predlog Cestnega podjetja Kranj za zmanjšanje hitrosti na nekaterih odsekih ● Kaj je cenejše: pluženje ali posipanje ● Kje so meje vzdržljivosti naših cest

POPOLNA SLIKA poškodb, ki jih je na naših cestah povzročila zima, bo vidna šele pri popolni odjugi. Že sedaj pa je mogoče opazovati številne mrežaste razpoke na ravninskih cestah, na primer v Poljanski dolini, deloma v Selški dolini, na odseku Kranj — Brniki, proti Trbojam, na odseku Radovljica — Kamna gorica in drugod.

Sneg in poledica

LETOSNJO zimo je že marsikdo pripomnil, da je Cestnemu podjetju prinesla počitnice in omogočila prihranke pri denarju za vzdrževanje cest. Je res tako? Na žalost ni. Res je, da je bilo lansko zimo veliko pluženja, toda letos je na dnevnem redu posipanje poledenelih cest, ki pa je precej dražje kot pluženje. Dnevne toplitve se zamenjujejo z nočnimi ohladitvami in voda, ki se preko dneva razliva po vozišču, ponoči povzroča poledico. Dokaj zgovorna je primerjava lanskih in letošnjih januarskih stroškov za vzdrževanje gorenjskih cest. Kljub močnim snežnim padavinam so lani v ta namen porabili za ceste I. in II. reda 13 milijonov dinarjev, letos pa 16 milijonov dinarjev. Ta strošek nekoliko povišuje tudi dobra mehanizacija za zimsko vzdrževanje cest, s katero se je podjetje pred kratkim oskrbelo.

Omejitve za tovornjake

ŽE OMENJENO hitro menjavanje dnevnih temperatur je obenem tudi največji sovražnik cest, vsekakor pa večji kot snežna obloga (ta bi cestam pozimi celo koristila, ker bi jih varovala, vendar jo je zaradi močnega prometa treba odstranjevati). In prav v tem času, ko so ceste razpokane in zmehčane, se tudi najbolj kvarijo, posebno še pri težkem tovornem prometu. Težki tovornjaki pri vožnji dobesedno gnetejo vrhnjo plast ceste, pri zaviranju pa to pogosto kar odluščijo. Take poškodbe seveda potem hitro razširijo in poglobijo. Največ jih nastane pri hitri vožnji in naglem zaviranju, posebno še pri srečavanju, ko vozili vozita po najbolj poškodovanih robovih vozišča.

Zaradi tega je bilo Cestno podjetje Kranj prisiljeno predlagati sekretarju za promet, da omeji najvišjo dovoljeno hitrost na nekaterih odsekih. To so predvsem odseki Škofja Loka — Gorenja vas, Škofja Loka — Jeprca, Škofja Loka — Kranj, del ceste I. reda Javornik — Jesenice, če bo potrebno še odsek Naklo — Černivec.

Navidezna kvaliteta

VSEMU temu seveda botruje dejstvo, da gorenjske ceste niso najboljše. Res so mnoge asfaltirane, vendar je to bolj protiprašna obdelava kot pravi asfalt. Po večini so nastale iz poljskih poti, iz katerih so po nasipanju najprej naredili makadamske in pozneje s tanjšo prevleko še asfaltne ceste. Asfaltna plast je ponekje debela le še nekaj centimetrov ali celo le pol centimetra, podloga pa je tako pomanjkljiva, da že iz plitvejših lukenj gleda na svetlo ilovica. Posebno slabi so tisti odseki, za katere so uporabljali katran, ker ta po nekaj letih začne preperevati. Tako je na primer na odsekih Jeprca — Škofja Loka, Bled — Bohinj, v Selški dolini in drugje.

Hitro naraščanje prometa

Omenjena kakovost cest je takrat, ko so bile narejene, ustrezala, ne dohaja pa današnjih potreb, teh (in določil zakona o cestah) pa z denarjem ni mogoče dohajati. Za ilustracijo nekaj podatkov: leta 1958 je bila povprečna dnevna obremenitev odseka Kranj — Radovljica 1761 ton, lansko leto pa 11.109 ton. Največja dnevna obremenitev odseka Kranj — Jeprca je bila lani 19.100 ton, leta 1958 pa manj kot 4 tisoč ton. Po gorenjskih cestah I. reda je vozilo lani vsak dan povprečno 2185 motornih vozil, po odsekih II. reda 690 in III. reda povprečno 339 motornih vozil. Po primerjavi tonaže in števila je mogoče ugotoviti, da je občuten delež težjih vozil.

— M. S.

Tudi Gaštejski klanec v Kranju bo končno dobil boljšo razsvetljavo

Odhod holandskih turistov

BRNIKI, 14. marca — Danes dopoldne ob 10. uri bo z letališča Brniki odletelo letalo z zadnjo skupino holandskih turistov, ki so preživeli svoje zimske počitnice na Gorenjskem.

Holandski turisti so bili v zimski turistični sezoni v Kranjski gori, v Bohinju, na Bledu in Pokljuki. — S.

Za cesto se še niso odločili

KRANJ — Ker Gorenjce, posebno še Kranjčane ,močno zanima, kje bo speljana nova cesta — pod Šmarjetno goro ali nad severnim delom mesta, smo zaprosili za pojasnilo in zvedeli naslednje: Skupnost cestnih podjetij ima že pripravljene projekte za cesto skozi Stražišče, vendar pa je dobila tudi naročila za študijo nove trase v smeri Vižmarje—Šmarna gora—Brniki in naprej proti Naklu. V letošnjem letu bodo torej izdelovali projekte za obe varianti in ju primerjali, da bo končna odločitev res najboljša. Če bo zmagala druga varianta, se bodo predstavniki kranjske komune zavzemali za to, da bi bilo križišče z vpadnico v Kranj na Kokrici.

Kot je znano naj bi bila letos dograjena ljubeljska cesta, na novi jeseniški cesti pa nameravajo zgraditi potrebne objekte — 2 predora in 3 mostove, z ostalo gradnjo bodo nadaljevali prihodnje leto.

Danes bo na 80-metrski skakalnici uradni trening

Planica je pripravljena

Čeprav bodo na jutrišnji dan v Holmenkollnu privlačne mednarodne skakalne tekme z bogato tradicijo se bo tudi v Planici, kjer bodo prav tako tekme na 80-metrski skakalnici, zbralo precej uglednih smučarskih skakalcev, med katerimi bo prav gotovo najbolj zanimiv novi svetovni rekorder Nilo Zandanel. Sicer pa bodo jutri ob 10.30, ko bo začetek tekmovanja, nastopili skakalci iz Avstrije, Francije, Italije, Nemške demokratične republike, Poljske, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije, ki so po večini že prispeli v Planico.

Doslej so nacinalne smučarske zveze prijavile naslednje tekmovalce:

● **Avstrija** — Peter Müller, Schiffner, Heigenhauser, Grander, Bachler;

● **Francija** — Alain Macle, Gilbert Poirot, Jean-Marie Poirot, Guy Mollier;

● **Italija** — Nilo Zandanel, Giacomo Aimoni, Dino De Zordo, Agostino De Zordo, Bruno de Zordo, Mario Ceccon;

● **NDR** — Peter Lesser, Nordheim, Wedler;

● **Poljska** — Pior Wala, Marion Gayezak;

● **ZRN** — Wolfgang Happle, Heinj Ihle, Helmut Wegscheider, Alois Haberstock, Wolfgang Schüler, Walter Habersatter in Franz Keller.

Jugoslavijo bo zastopalo 15 skakalcev, udeležbo pa so obljubili tudi tekmovalci iz Švice, Madžarske, Češke in Bolgarije, vendar doslej še niso poslali polmenskih prijav.

V brk naši kadrovski politiki

Plače dobivajo na dom

Sedite lepo doma, hodite po želji naokrog in poštar vam redno vsak mesec prinese na dom plačo iz vašega podjetja.

MORDA JE tak uvod pretiran. Toda primeri so taki. V Kranju smo kar mimogrede zvedeli za dva taka primera — iz Planike in Združenih kranjskih opekarn. Čeprav postopek sam po sebi ni nezakonit, pa je v večini primerov res, da je epilog teh pojavov dokaj zavit v osebna trenja in vedno dokazujejo slabe odnose in neurejeno kadrovsko službo.

Ob tem se odpira problem odnosov med najodgovornejšimi uslužbenci, zlasti v Planiki. Žal, v podjetju nisem uspel govoriti z odgovornimi ljudmi, ki bi lahko marsikaj dopolnili in dali točne podatke. Znano pa je, da je od tam odšlo v zadnjih letih več kot dvajset ljudi z zelo odgovornih delovnih mest. Med temi so bili pravniki, ekonomisti in drugi, ki so opravljali delo od pomočnika direktorja pa do vseh vrst šefov, referentov v proizvodnji in strokovnih službah. Odšel je šef organizacijsko kadrovske službe in referent za kadre. Prav ta sedaj dobiva plačo na dom, kar je menda že tretji ali četrti primer v tem podjetju.

Po podatkih Zavoda za zaposlovanje je lani odšlo iz Planike 12 zaposlenih z visoko strokovno izobrazbo. V letošnjih prvih dveh mesecih so odšli še trije in na vrsti so že drugi. Pri tem ne omenjam fluktuacije nasploh, čeprav je lani odšlo iz podjetja skupno 149 zaposlenih — več kot 10 odstotkov kolektiva — kar je zelo veliko. Odpovedi delovnih razmerij verjetno niso posledica nekih neurejenih delovnih odnosov, temveč so najbrž prevladovali ekonomski razlogi — nizki osebni dohodki, premajhna stanovanjska gradnja in podobno. Gre za ljudi, s katerimi je imel kolektiv mnogo stroškov in so potem pod raznimi okoliščinami zapustili kolektiv. Odpravnina je baje v nekaterih primerih dosegla milijon dinarjev!

Hkrati je podjetje s tem izgubilo več stanovanj, ker s »sporazumnim« odhodom iz podjetja po-

Nadaljevanje na 2. strani

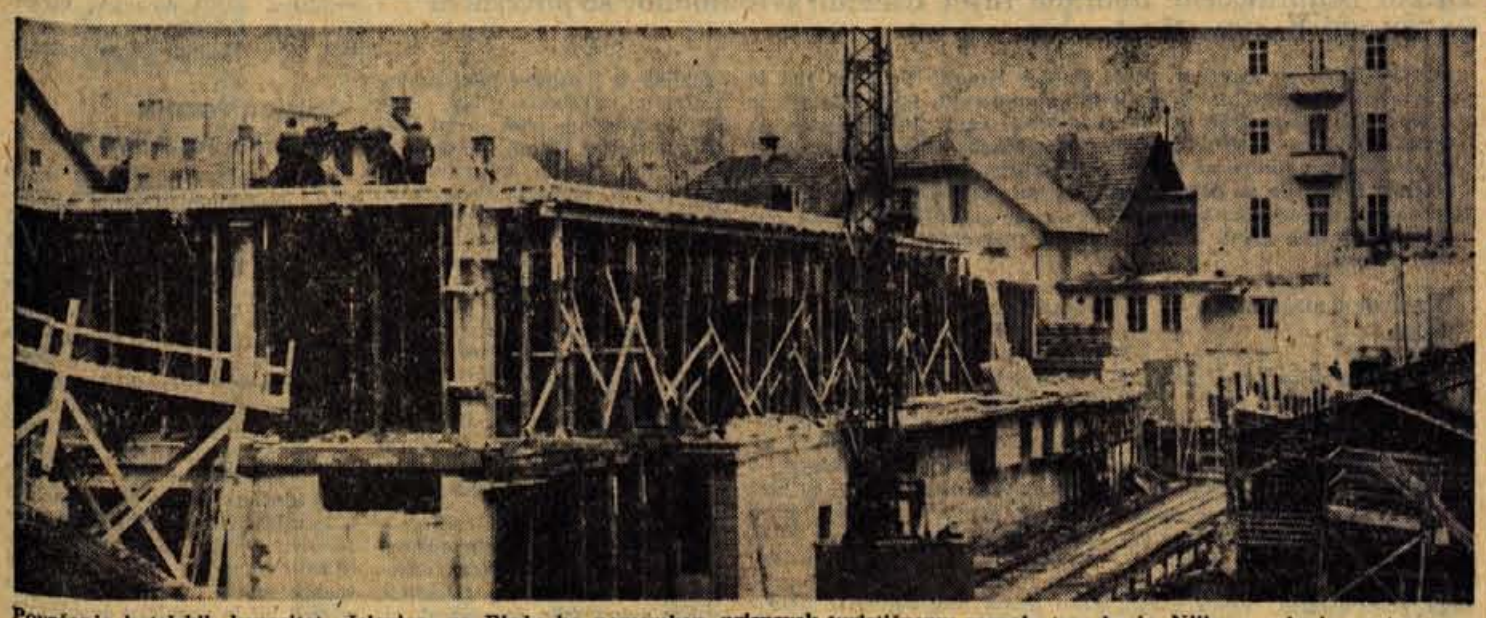

Povečanje hotelskih kapacitet »Jelovice« na Bledu bo pomemben prispevek turističnemu razvoju tega kraja. Njihova sedanja »mrtva« sezona pomeni živahno gradbeno dejavnost

Kritično stanje kmetijstva v tržiški občini

TRŽIČ — Tako realne razprave o kmetijstvu, kot je bila v sredo na seji občinske skupščine v Tržiču, skorajda ne slišimo na katerem koli občinskem forumu nikjer na Gorenjskem. Odborniki so kritično, z občutkom za človeka in brez nepotrebnih predsodkov, ki so tako pogosti v razpravah o kmetijstvu pri nas in ki izvirajo iz včasih precej pretiranih ideološko razrednih izhodišč naše kmetijske politike, govorili o stanju kmetijstva v tržiški občini in o problemih, ki so vsak dan bolj kritični. Na dnevnem redu je bilo sicer najprej poročilo o stanju živinoreje na območju občine, nato pa še sklepanje o odloku o kategorizaciji zemljišč na kmetijske proizvodne okoliše in sklepanje o osnutku odloka o uvedbi občinske doklade od kmetijstva za leto 1964, vendar se razprava ni ozko držala teh okvirov, čemur gre bržkone zahvala, da so bili diskutantje bolj sproščeni in da smo zato dobili nekoliko bolj kompleksno sliko o tržiškem kmetijstvu.

Predvsem je treba zapisati, da na področju tržiške komune ni veliko pogojev za poljedelstvo, so pa za živinorejo. Od 2381 ha obdelovalnih površin je njiv in vrtov le 508 ha, travnikov pa 1650 ha. Pašnikov je na tem področju, kjer je nižinskega sveta le malo, 1602 ha. Velikega pomena je tu gozd. Na nižinski predel občine odpad 80 odstotkov kmetijskih površin in le 20 odstotkov na hribovite predele.

V letu 1962 so na 389 kmečkih gospodarstvih v občini našteli 1523 glav goveje živine, lani pa se je to število še zmanjšalo. Kot vzrok poročilo navaja to, da je zadruga vključila v svoj obrat 130 ha obdelovalnih zemljišč, vendar v njem še ni nadoknadila zmanjšanega števila živine v privatnem sektorju. Brez dvoma pa to ni edini vzrok; v poročilu so namreč tudi ugotovitve razprave o kmetijstvu na svetu za kmetijstvo in gozdarstvo občine, ki so predvsem tele: kmetje opuščajo slabše travnike in senožeti — ti se zato spreminjajo v gozd, pomanjkanje delovne sile na kmetijah, nezainteresiranost kmečkih proizvajalcev, prevelika obremenitev višinskih predelov z družbenimi dajatvami, ukinitev regresov za umetna gnojila, stroje in reprodukcijski material, pomanjkanje močnih krmil in previsoke cene zanje, opustitev pospeševalnih odborov pri zadrugah in preslaba organizacija pospeševalne službe. Vse to so vzroki za tako kritično stanje, ki so dbornikom narekovali živahno razpravo, skupščini pa sprejetje nekaterih sklepov, ki naj poskušajo stanje zboljšati.

Dva odloka je skupščina v sredo že sprejela. Oba — odlok o kategorizaciji zemljišč na kmetijske proizvodne okoliše in odlok o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva — izhajata s stališča, da je treba z davčno politiko urejati probleme in odpravljati doslej storjene napake. Po novem odloku o občinskih davkih bo skupna vsota občinskih doklad letos v primerjavi s preteklim letom nižja za približno 3 milijone. Odlok uvaja sedem lestvic za odmero občinske doklade in se zaradi nekaterih specifičnih pogojev kmetijstva na področju tržiške občine ni povsem držal priporočil okrajne skupščine Ljubljana, in sicer pri odmeri stopnje občinske doklade za gozdna zemljišča, za katera je okrajna skupščina predlagala stopnjo 5 do 16 odstotkov od letne davčne osnove, v Tržiču pa so sprejeli 2 do 5 odstotkov, ker imajo tako že nekaj let in ker bi se sicer skupna vsota davkov v hribovitih predelih v primerjavi z lanskim letom celo povečala. Davčni zavezanci v IV. proizvodnem okolišu imajo namreč le tretjino davčne osnove od kmetijskih zemljišč, dve tretjini pa predstavljajo gozdna zemljišča.

A. Triler

OBRAZI IN POJAVI

NE BOSTE ME!

STANOVANJSKA hiša je bila dograjena in lani v jeseni se je vselilo več družin. Med njimi je bil tudi Viktor z ženo in dvema otrokoma. Kot marsikdo, je prišel iz osamljene rojstne hiše v okolici in se končno rešil mučne vsakdanje vožnje s kolesom v tovarno. Toda skupno s pohištvom je Viktor prinesel iz starega okolja tudi nekatere navade in pojmovanja, ki so že večkrat povzročila hudo kri in prejšnji teden je prišlo do spora.

Začelo se je že pred novim letom. Viktorju so od doma pripeljali drva. Ni jih dal v drvarnico. Zložil jih je zunaj na zelenici in tam stojijo še sedaj. Drugi so se pritoževali, češ da so za to drvarnice in da tam mora biti zeleni pas ali pa celo otroško igrišče. Vendar je ostalo po Viktorjevem. Nekega dne je na eno izmed posod za smeti z barvo napisal svoji ime, prigovarjali so drugi, da posoda ni osebna last. Viktor ni hotel nič slišati.

Potem je na podstrešju začel delati neke vrste lopo iz desk, da bi jo imel za nerabne košare, kovčke in druge stvari. Sostanovalci so se znova pritoževali. Predsednik hišnega sveta ga je opozoril, da je podstrešje za skupno sušilnico. Zaradi požarno-varnostnih razlogov tudi ne sme ničesar graditi. Toda Viktor je trdil svoje: da je to njegov del podstrešja in da to nikogar nič ne zanima. Kot vedno se je jezil, zmerjal tako, da se ga sostanovalci vse bolj izogibljejo.

Do najhujšega spora pa je prišlo pred dnevi zaradi malenkosti — otroških sank! Viktorjev šestletni fantek se je sankal z drugimi otroki iz hiše. Izmenjavali in sposojevali so si sanke, smučke, drsalke, kar je med otroci v navadi. Ko je Viktor opazil, da ima njegove sanke dekletce iz hiše, je planil k njej, preklel in ozmerjal deklico, ji vzel sanke, jo porinil v sneg in vihraje odnesel sanke domov. Punčka je jokala, otroci so strmeli. Prihiteli so starši. Vnel se je prepir. Iz vseh oken in stanovanj so se oglasili. Viktorju so očitali skrajni egoizem in grobost. On pa, kot vedno je trdil svoje: »Ne boste me! Kar je moje je moje!«

K. M.

TE DNI PO SVETU

● Ahmed Ben Bela zaključil uradni obisk v Jugoslaviji

Ob odhodu je predsednik Ben Bela izjavil, da se je v pogovorih in srečanjih z našimi ljudmi marsikaj naučil. Posebno so ga zanimale izkušnje pri izgradnji naše dežele in uspehi delavskega samoupravljanja. Tudi alžirsko ljudstvo gre po poti kot je šlo jugoslovansko, zato so vse izkušnje dobrodošle.

● Nova vlada v Venezueli

Venezuelski predsednik Raul Leoni je že sestavil novo vlado. Sprejema, ki ga je priredil Leoni, se je udeležil tudi šef jugoslovanske delgacije in drugi jugoslovanski predstavniki v Caracasu.

● Atenska vlada bo pomagala Cipru

Atenska vlada je sporočila, da bo intervenirala, če bo prišlo do enostranskega napada turških sil na Cipru. To so sporočili tudi predsedniku Makariosu. Turškim pomorskim silam pa so sporočili, naj se umaknejo v vode med Kreto in Dodekanezom.

● Stavka v Franciji

Združenje nacionalizirane industrije v Franciji je napovedalo stavko od 18. do 21. marca. Predsednik Pompidou se bo prej še pogovarjal s predstavniki sindikalnih central.

● Sporazum o gradnji v Tanganjiki

V Dar es Salamu so se sporazumeli, da bodo jugoslovanska podjetja zgradila tovarno traktorjev.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dog

Volilne fanfare

V volilno leto sta stopili obe ameriški stranki, demokrati, in republikanci z malo nervoze. Republikancem se je po izgubljenem prestolu, ki ga je demokratom priboril John Kennedy na zadnjih volitvah, nabralo toliko masla na glavi, da v letošnji obračun stopajo manj samozavestni kot prejšnja leta. Razen tega tudi v vrhovih republikanske stranke ni prečiščeno, kateri osebnosti bi prepustili kandidaturo na novembrskih volitvah. Osrednjo vprašanje vseh republikanskih skrbi je najti primernega človeka, ki bi se lahko enakopravno potegoval za ključ Bele hiše. Tudi vodstvo demokratske stranke po zahrbtnem Kennedyjevem umoru ne spi več mirno. Kennedyjev namestnik, srčno oboleli Teksačan Johnson v kratkem času po vselitvi v vladno hišo ni nadaljeval ameriške politike s takšno energijo kot njegov predhodnik. Pešanje ameriškega vodstva se je začelo kazati v Južnem Vietnamu, ob panamski krizi, v karibskem prostoru, kjer so Američani po Kennedyjevi smrti požrli grenke izkušnje. V ožjem ameriškem družinskem krogu pripisujejo krivdo za to Johnsonovi politični neodločnosti, zlasti republikanski nasprotniki kažejo s prsti na sleherno slabo odigrano potezo njihovega predsednika.

Ker je republikanska stranka pač stranka v senci je razumljivo prej začela s svojimi volilnimi pripravami. Republikanski računi so težki. Prečiščevanje in izbira primernega moža za novembrske volitve bo najbrž dolga in dokončnega izbranca za sedaj še ne moremo predvidevati. Dejstvo pa je, da v republikanskih vrstah ni človeka, ki bi po svojem položaju imel zagotovljen stolček. Volilno prvenstvo si bodo pač morali s težko muko priboriti najbolj vplivni med republikanci. Za sedaj je izbor še precej širok. Razen konservativnega in napadalnega nergača Barry Goldwatera, ki je skrajnež in bolj črna vrana od vseh ameriških črnih vran na desnici se za kandidata omenja še Nelson Rockefeller, bogataš in neodločnež, ki na zadnjih volitvah ni imel poguma, da bi se spustil v boj s Kennedyjem, pa tudi napol odpisan republikanec Richard Nixon ponuja še enkrat svoje usluge na novembrskih volitvah.

Med najbolj zanimive novice v amer. predvolilnem letu uvrščajo tudi poskus, da bi se prva ženska, republikanka Maggie Smith potegovala za najvišji položaj v državi in za predsedniški stolček ZDA. 66-letna senatorka je svoj načrt za kandidaturo najprej obrazložila v washingtonskem novinarskem klubu za ženske. Naštela je razloge, ki govorijo proti njeni kandidaturi, vendar je na koncu povedala tudi to, da ne mara vreči puške v koruzo. Njena odločnost je bila prav izvirna, ko je trdila, da se prav zaradi težav, ki jih ima na poti, loteva težke naloge.

Ameriški tisk, že po svojem bistvu precej razvpit zaradi senzacionalnih sestavkov, se je začel norčevati in vzpodbujati. V San Franciscu je izšel v »Chroniclu« članek, ki govori, da še nobena ženska s kuhalnico in dobrimi tortami ni postala predsednica republike. Kljub temu je prileta senatorka začela svojo predvolilno kampanjo v državi New Hampshire. Senatorka ki jo na splošno uvrščajo na prostor desno od Rockefellera in levo od Goldwatera ne pozna strahu pred svojimi moškimi nasprotniki. Že pokojni Kennedy je nekoč dejal: »Ne želel bi je imeti za svojega nasprotnika!«

Senatorka je prišla do svojega sedeža v predstavniškem domu po smrti moža. Ko se je leta 1948 vselila v senat je premagala svojega nasprotnika gladko in čisto z veliko prednostjo. Tudi v svojem političnem delu je prekosila vse moške. Od vseh 1590 sej, kolikor jih je bilo sklicanih do sedaj, ni uporna vdova zamudila niti ene. Ko je pred letom govorila zoper moskovski sporazum o prepovedi jedrskih poskusov, jo je Hruščov imenoval za »hudiča v ženski obleki«.

Seveda je vprašanje kako daleč bo 66-letna senatorka prišla s svojo ambiciozno glavo. Ameriško predvolilno leto pa je kljub temu s svojim načrtom napravila zanimivo.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodk

Meg gorami in jezeri po Avstriji

Planinsko društvo v Kranju je priredilo v sredo zanimivo predavanje **o avstrijskih gorah in jezerih.**

Znani turistični delavec Jožko Dolničar iz Ljubljane je prepotoval vse avstrijske dežele. V popotni reportaži je opisal Avstrijo v celoti, njene zanimivosti, ljudi in njihove običaje.

Predavatelj je z mojstrskimi posnetki prikazal lepoto naše severne sosede Avstrije, ki se je povzpela md najbolj razvite dežele v Evropi, saj se ponaša z najvišjo alpsko avtomobilsko cesto prav do Grossglocknerja.

Z Dunaja nas je popeljal skozi lepa deželna mesta, mimo gradov in jezer, skozi tihe gorske vasice na gore, v prosto naravo, ki nudi ljubiteljem planin pozimi in poletl svoje neizčrpne lepote. J. S.

POPRAVEK

V naši zadnji številki je izšel razgovor pod naslovom: »Moskovčanka s klobukom«. V tem sestavku je pisec članka v zadnjem odstavku napisal stvari, s katerimi se Tatjana Gončarjeva ne strinja. Ta popravek objavljamo na željo intervjuvane osebe.

Nadaljevanje s 1. strani

Plače dobivajo na dom

samezniki niso izgubili stanovanjske pravice. Še večje pa je vprašanje izdatkov za štipendiranje kadra, ki ga zdaj več nimajo. Kolektiv je bil pred leti med prvimi v Kranju, ki je začel s štipendiranjem. Zanimiva pa bi bila danes evidenca koliko od teh štipendistov je odšlo, in koliko je to stalo kolektiv. Ob tem samo en primer: iz organizacijsko kadrovskega sektorja je odšel vodilni človek, ki je bil za to strokovno izšolan, kar je veljalo družbo preko milijon dinarjev. Na njegovo mesto pa je prišel agronom!

V Združenih kranjskih opekarnah, pravzaprav v stražiškem obratu se je začela stvar zapletati lani. Med vodilnimi uslužbenci je prišlo do trenj. Šlo je tako daleč, da so razpustili obratni delavski svet, da so pisali in razposlali zapisnike s sestanka tega kolektiva v dveh nasprotnih verzijah, da so odpoklicali predsednika delavskega sveta, da so ga kot strojnika in elektromonterja določili za težaško delo, da dobiva bivši sekretar podjetja plačo na dom, da o tem razpravljajo na raznih občinskih in okrajnih organih in celo na sodišču. Prišlo je do čudnih primerov tihega in javnega obračunavanja. Zapisnikov in dokumentov o tem je cele kupe.

Naj zadostuje. V obeh primerih: v Planiki in v opekarnah, čeprav se pojav kaže v precej različnih oblikah, gre za enak izvor — za nezadostno zaupanje v ljudi na njihovih delovnih mestih, za dokajšnje negiranje samoupravnih organov in drugih organizacij v kolektivih, za preveliko koncentracijo odgovornosti na nekaj vodilnih uslužbencev. Posledice so v prvi vrsti politične. Mnogi delavci, upam da je ta ocena točna, dobivajo občutek, da so zgolj številke, migajo z rameni in mislijo, da je najboljše, če so tiho. Skratka, izgubljajo samozavest, da so delavci tisti, ki bi morali dajati strokovnim službam glavno politično smer v izvajanju določenega programa bodisi v kadrovski politiki, v proizvodnji ali drugod Hkrati pa iz tega nastajajo tudi ekonomske posledice. Ne gre zgolj za »štipendiranje v veter«, za odpravnine, za plače na dom in za stanovanja temveč za motnje in težave v poslovanju podjetja ir za razpoloženje med kolektivom, ki v takih primerih prav gotovo ne vzbuja k povečanju delovne storilnosti.

Rešitev za izboljšanje razmer bodo našli kolektivi sami. Bilo bi pa zelo optimistično pričakovati, da bi se stvari menjale čez noč. Prav tako bi bilo napačno kazati s prstom samo na nekatere najodgovornejše osebe. Vzroki so globlji, širši, zakoreninjeni v nek sistem, ki se je skozi leta utrdil v določenih organizacijskih oblikah. Iz tega pa izhod ni lahek, toda neizbežen. **Karel Makuc**

VREME

NAPOVED ZA DANES IN IZGLEDI ZA NEDELJO

Pretežno oblačno in nekoliko hladneje bo. Nočne temperature bodo med —4 do 0, najvišje dnevne pa okoli 0 stopinj.

V nedeljo bo nastopilo postopno izboljšanje vremena, do delne oblačnosti. Hladneje bo.

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodno in srednjo Evropo se zadržuje področje visokega zračnega pritiska, ki dovaja hladen zrak od Karpatov na zahod. Nad našimi kraji pihajo jugovzhodni vetrovi, ki dovajajo vlažen sredozemski zrak, ki je povzročal padavine v petek.

VREME OB 13. URI

Brniki oblačno, rosi, 1 stopinja; Planica oblačno, 2 stopinji; Jezersko megleno, sneži, 1 stopinja; Kredarica v oblakih, —3 stopinje.

SNEŽNE RAZMERE

Kredarica 90 cm, Komna 60 cm, Krvavec pri žičnici 50 cm, v Tihi dolini 20 cm snega.

Oropani kiosk pri Gasilskem domu v Kranju

Cigarete v podzemeljski jami

KRANJ — Mladoletniki si neupravičeno prisvajajo osebne avtomobile. To jim je še premalo. Začeli so tudi vlamljati. V noči od 9. na 10. marec sta P. B. in M. B. iz Kranja vlomila v kiosk na cesti JLA v Kranju, last Tobačne tovarne iz Ljubljane, poslovne enote Kranj. Vlomilca sta sodelovala tudi pri kraji avtomobilov, o kateri poročamo v drugem sestavku.

Storilca sta na kiosku najprej snela pomično steklo in se skozi odprtino vrinila v kiosk. Ker so bile cigarete in drugi galanterijski material zaklenjene v omari, sta morala odpreti še to. To jima je uspelo tako, da je eden od njiju odšel na gradbišče porodnišnice in prinesel meter in pol dolgo cev, s katero sta odprla vrata omare. Razne tobačne izdelke in drug material sta najprej znosila preko ceste na gradbišče porodnišnice. Nato je M. B. odšel domov po kolo in po prt. V prt sta naložila blago in ga trikrat peljala na travnik nad Švabsko vasjo v Kranju. Med cigaretami je bilo 3000 komadov »Primorke« in »Ibra«. S travnika sta del plena odnesla v naravno jamo v kanjonu Kokre, nekaj cigaret je še ostalo.

Naslednjega dne sta se ponovno sestala in sklenila, da vse ukradeno blago preneseta v jamo na Rupi v bližini stanovanja M. B. Ker je tega dne začelo snežiti, sta se zbala za cigarete, jih stlačila v dve vreči in jih skrila na podstrešje osamljenega kozolca v bližini Rupe. Povsod, kjer sta prenašala blago, sta puščala sledove. To ju je gotovo tudi izdalo.

Uslužbenci kriminalističnega odseka so ju zelo hitro izsledili in sta dejanje brž priznala. Nakradeno blago je bilo vredno okoli 254.000 dinarjev. Večino blaga so našli in ga vrnili oškodovanemu podjetju, vendar znaša nastala škoda okoli 60.000 dinarjev. **M. Ž.**

Sedem fantov s tujimi avtomobili

Zaradi neupravičene uporabe tujih osebnih avtomobilov so povzročili za 750.000 dinarjev škode

AVTOMOBILI so zamikali mlade ljudi v Kranju. Verjetno jim je bilo preveč dolgčas, da so se lotili prepovedanih iger. Bilo jih je sedem. Vsi, razen dveh, so še mladoletni. Zato njihovih imen ne bomo izdali, ker je to po zakonu prepovedano. Toda dejanje, ki so ga storili prav gotovo ne sodi v našo družbo. Morda velja v uvodu omeniti še to, da so mladi fantje, ki so neupravičeno uporabljali tuje osebne avtomobile, iz dobrih družin in preskrbljeni. Tega na vsak način niso delali iz koristoljubja, marveč so hoteli pokazati svoj pogum.

Dogovor v slaščičarni »Šink«

Svoje zbirališče so imeli v kranjski slaščičarni »Šink«. Lani za praznik republike, 29. novembra, so se P. B., S. A., S. J. M. M., H. A., kasneje sta se jim pridružila še dva, dogovorili, da bodo še isto noč ukradli kakšen avtomobil. Za žrtev so si izbrali Gozdno gospodarstvo v Kranju. Okoli 24. ure so bili že pri garažah Gozdnega gospodarstva. Vrata garaže so s silo odprli in odpeljali dostavni avtomobil Fiat 750. Izbrali so si smer vožnje proti Bašlju, Preddvoru, Šenčurju, Kamniku, Ljubljani, Škofji Loki in nazaj v Kranj. Prevozili so 160 km. Naslednjega dne ob 4. uri zjutraj so vozilo nepoškodovano vrnili v garažo. Stroški so bili samo za gorivo. Pogumni, ker jim je podvig prvič uspel, so naslednji večer, 30. novembra lani, okoli 21. ure, spet prišli po isti avtomobil. To pot so si za spremembo izbrali drugo relacijo. Odpeljali so se iz Kranja proti Golniku, Tržiču, Naklem, nato so po stranski poti krenili proti Tenetišam, naprej v Kranj in po poti proti Joštu. Proti jutru so avtomobil vrnili nazaj v garažo. To pot so prevozili 146 kilometrov. V obeh vožnjah so napravili škodo za okoli 14.000 dinarjev.

Opolnoči proti Škofji Loki

V garažo Gozdnega gospodarstva v Kranju si mladi storilci niso več upali. Toda »žilica« za tuje avtomobile jim ni dala miru. Odločili so se spet, da si prilastijo avtomobil direktorja SGP »Novogradnje« iz Tržiča Staneta Drmota, znamke Fiat 1400. Ta je bil parkiran pred direktorjevim stanovanjem v Kranju. Ker je bilo precej hladno, je lastnik v avtomobilu prejšnji dan vodo izpustil.

Sedem fantov je avtomobil najprej porinilo v bližnji gozdiček. Ker niso imeli ključa, da bi pognali motor, so to storili z direktnim stikom. Okoli polnoči, v nedeljo, 8. decembra lani, so brez vode v motorju krenili proti Škofji Loki. Glavni junak je bil vseskozi A. Š. Ta se je na motorna vozila tudi najbolje spoznal. Zato je bil tudi šofer. Iz Škofje Loke so pot nadaljevali v Št. Vid nad Ljubljano in se po stranskih poteh pripeljali v Domžale, v Kamnik in Kamniško Bistrico. Po isti poti so se tudi vračali proti Kranju.

Iz motorja se je začelo kaditi

Napoti domov, se jim je pri Mednem začelo kaditi iz motorja. Vozili so brez vode. Kako rešiti položaj, da bi pot čimprej nadaljevali? Apnena voda, ki so jo dobili v bližnjem sodu, ni pomagala. Nalitj so morali čiste. Čez nekaj časa so pot le nadaljevali. Vozilo so pripeljali na isto mesto, kjer so si ga »izposodili«.

Lastnik avtomobila je bil nemalo presenečen, ko naslednjega dne ni mogel z njim v službo. Poklical je mehanika. Ta je ugotovil, da so pri motorju vsi bati zaribani, da so žice potrgane itd. Škodo na avtomobilu so ocenili na 346.676 dinarjev.

Na vrsti je bilo še sedem avtomobilov

Razumljivo, kmalu so vseh sedem fantov prijeli. Toda to jih ni spametovalo. S svojim načrtom so nadaljevali. Sredi meseca decembra lani so na Zlatem polju odpeljali iz Stošičeve ulice osebni avtomobil »Taunus«, last Alda Klari. Naslednja žrtev je bil lastnik Fiata 600 z Begunjske ceste 12 v Kranju. Njemu so avtomobil odpeljali 29. januarja letos. Samo za nekaj dni so s krajo prekinili.

Naslednji »podvig« so napravili 5. februarja. Ta dan so si prilastili 4 osebne avtomobile, in sicer so bili oškodovani Jože Kacin z Begunjske c. 15, dr. Ivan Čof s Ceste 1 .maja, inž. Albert Starc z Zupančičeve ulice 37 v Kranju in Zlatko Pavlica prav tako z Zupančičeve ulice 37 v Kranju. Takoj drugi dan, 6. februarja, so se lotili še osebnega avtomobila Fiat 600, last Dušana Jaklja z Ljubljanske c. 2.

Nobeden izmed mladih prestopnikov še nima vozniškega dovoljenja. Razen tega, da so kradli osebne avtomobile, so ogrožali tudi promet na cestah. V avtomobilih, kjer je običajno prostora le za štiri, se jih je vozilo po sedem in celo osem. Sedaj so vsi pod ključem. Nimamo namena komentirati vseh stvari, ugotovili smo le dejstva, komentar pa bo sledil na drugem mestu. Povzročili so za okoli 750.000 dinarjev škode.

M. Živković

Ogenj v hotelski sobi

V dependansi hotela »Toplice« na Bledu je v sredo ob 13.15 nastal požar. V prvem nadstropju v sobi številka 2. so delavci v kotlu grelj bitumensko smolo. Le-ta se je nenadoma vžgala in od nastale vročine se je vnel tudi strop. Zgorelo je 0,25 m³ smrekovega stropa in lesen prečnik. Požar so brž pogasili sami delavci, materialna škoda pa je ocenjena na okoli 80.000 dinarjev.

Po nesreči je odpeljal dalje

Na cesti III. reda sta se v sredo ob 15.30 v Godešiču oplazila tovornjak **KR 54-95**, voznik **Martin Eržen** in tovorni avtomobil **TS-53530** s priklopnikom **TS-740**, ki ga je vozil italijanski državljan **Severin Benetto.** Benetto je vozil iz Škofje Loke proti Jeprci, nasproti pa mu je pripeljal Eržen in sta se pri tesnem srečavanju oplazila. Materialna škoda znaša približno 30.000 dinarjev, vendar je voznik Eržen po nesreči odpeljal dalje. Kmalu so ga izsledili.

Vinjen voznik zapeljal na njivo

Na cesti II. reda pred vasjo Milje med kilometrskima kamnoma št. 4 in 5. je v sredo ob 19.15 trčil v obcestni kamen osebni avtomobil **KR 33-76**, ki ga je vozil **Dušan Jagodic.** Vozil je iz Preddvora proti Kranju z neprimerno hitrostjo, tako da ga je na blagem zavoju zaneslo v levo, kjer je trčil v obcestni kamen, se od njega odbil in zavozil s ceste, kjer je več kot 40 metrov daleč obtičal na njivi. Voznik in sopotnik **Janko Koder** sta bila lažje poškodovana in so ju odpeljali v kranjski zdravstveni dom. Materialna škoda je ocenjena na 400.000 dinarjev. Ker je kazal voznik znake vinjenosti, so mu odvzeli kri in vozniško dovoljenje.

Nesreča progovnega delavca

V četrtek ob 22.24 je na železniški progi Jesenice—Rateče v Kranjski gori potniški vlak št. 71-22 zadel progovnega delavca **Dragotina Jankovića.**

Jankovič je hodil po progi. Vračal se je domov in ni opazil za seboj prihajajočega vlaka. Težko poškodovanega delavca (zlom leve noge) so takoj odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Huda nesreča pri delu

Pri delu se je v četrtek ob 8.40 težko poškodoval **Janez Kunčič,** priučen tesar pri Komunalnem podjetju v Radovljici. Pri graditvi mostu prek Save je pomagal ostalim delavcem premikati tram. Pri tem mu je spodletelo in je padel 4.20 metra globoko. Pri padcu si je slomil hrbtenico in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Požar v stanovanju

JESENICE — V stanovanju **Ivana Fona** na Jesenicah, Cesta Maršala Tita 75, je v sredo nastal požar zaradi napake v grelni blazini. Pogorelo je pohištvo, poškodovana pa so tudi vrata, okna in parket. Požar so opazili sostanovalci ob tretji uri zjutraj in ga skupaj z domačini pogasili. Na pohištvu je škode za okoli 300.000 dinarjev. — **P. U.**

Obupal nad življenjem

JESENICE — V domu dr. Franceta Berglja na Jesenicah je bil na oskrbovanju od decembra lani 56-letni **Jakob Čatež,** doma iz Krope. Na splošno presenečenje oskrbovancev in osebja v domu je obupal nad življenjem in se v sredo dopoldne obesil na manjše drevo blizu ceste na Golico.

Imel je težko srčno bolezen. V obup pa so ga pripeljale tudi njegove številne zadolžitve še iz Krope. — **P. U.**

ČRNO NA BELEM

Zelo uspela akcija v Bohinju

Za vprašanja turizma vedno več zanimanja

BOHINJSKA BISTRICA — V Bohinjski Bistrici bodo prihodnji teden zaključili splošno gostinski turistični seminar. Obisk je bil dober, kar v dosedanjih seminarjih ni bilo v navadi. Zvrstilo se je 14 tem in pogovorov z udeleženci, povprečni obisk na enem predavanju je bil okrog 130 poslušalcev. Najbolje je bil obiskan večer, na katerem je prikazal profesor Janko Ravnik iz Ljubljane Gorenjsko v sliki in besedi. Poslušalo ga je 232 ljudi. Med udeleženci je bilo največ tistih, ki oddajajo privatne turistične sobe, medtem ko so pogrešali gostinskih delavcev iz podjetij. Primer Bohinja vendarle kaže, da turistična vzgoja le prodira med ljudi in da čedalje bolj spoznavajo, da je turizem sestavni del njihovega življenja in pomemben vir dohodka.

Med ostalimi predavanji je bilo mnogo zanimanja za temo, kako opremiti turistične prostore ter urediti hišo ali vrt. O tej temi sta predavala ing. Vida Pauluša in Pavel Merlak z Bleda, poslušalo pa ju je 186 obiskovalcev. Udeležence je zanimala tudi splošna problematika turizma, poslušali pa so tudi predavanja o turistični etiki, o geografskih, kulturnih posebnostih krajev ter o njihovem deležu med NOB. Zaradi aktualnosti so ob koncu seminarja dodali še temo: žičnice doma in v svetu ter njihov pomen za turizem. — J. B.

Vsakokrat po nekaj

● **Svet krajevne skupnosti** Naklo je na svoji zadnji razširjeni seji obširno obravnaval delo v preteklem letu. S prostovoljnim delom in samoprispevki so letna proračunska sredstva povečali za dvakrat. Za letošnje leto pa napovedujejo, da bo delo še bolj zaživelo, saj ima skupnost 700 tisoč din več sredstev od lanskega leta.

● **Tovarniški komite LMS tovarne Sava Kranj** pripravlja v soboto, 21. marca, v Delavskem domu v Kranju tribuno mladih proizvajalcev, na kateri bodo obširno obravnavali osnutek tovarniškega statuta. To bo v kranjski občini prvi tovrsten sestanek mladine, na katerem bodo obravnavali statut podjetja. V tovarni je prek 200 zaposlenih mladincev, ki so hkrati tudi člani mladinske organizacije. Na ta sestanek bodo povabili tudi zastopnike mladinskih organizacij nekaterih podjetij iz Kranja.

● **V Kranju** že nekaj časa obiskujejo mladinsko politično šolo, ki sta jo organizirala občinski mladinski komite Kranj in delavska univerza Kranj. Šolo obiskuje 26 slušateljev, predvsem s podeželja, nekaj pa jih je tudi iz tovarn. Zaključena bo sredi meseca maja letos. Predavanja so dvakrat tedensko in trajajo po tri šolske ure.

● **V Predosljah** je bila redna letna konferenca tamkajšnjega mladinskega aktiva. Kritično so ocenili delo mladinske organizacije v preteklih dveh letih. V tem času skoraj ni bilo čutiti, da sploh imajo mladinsko organizacijo. Vzrokov za tako stanje je bilo več, predvsem pa nedelavno vodstvo. Ena najvažnejših nalog bo delovna akcija in ureditev športnega igrišča, nadalje sodelovanje s KUD in ostalimi organizacijami, skrbeli pa bodo za izobraževanje in drugo.

Izvoz pomemben gospodarski vir

JESENICE — Izvoz, ki ima za jeseniško občino zelo velik gospodarski pomen, bi bilo potrebno še povečati. Zato bodo morali usmeriti ustrezne investicije v proizvodnjo tistega blaga, ki je namenjen izvozu in se lahko proda na tujem tržišču. V jeseniški občini izvažajo svoje proizvode železarna Jesenice, mesarsko podjetje Jesenice in lesnogalanterijski obrat Jesenice. Ta podjetja so napram letu 1962 povečala lanskoletni izvoz kar za 39 odstotkov, zato v letošnjem letu ne pričakujejo bistvenega povečanja izvoza. Železarna in lesno-galanterijski obrat imata postavljen plan izvoza v mejah proizvodnih zmogljivosti. Mesarsko podjetje pa pričakuje letos celo manjši izvoz od lanskoletnega. V postavki za izvoz so lani prevladovala živa goveda celo preko planirane količine, česar v letošnjem letu ne pričakujejo. Kljub navedenim objektivnim težavam pa je za letošnje leto planirana skupna vrednost izvoza v višini 3,069.000 dolarjev v ZDA, kar predstavlja za občino Jesenice lep devizni pritok in s tem pomemben gospodarski delež.

Obljubljajo, da bo samopostrežna restavracija v Kranju gotova čez dobra dva meseca in, da njena ureditev ne bo zaostajala za takimi restavracijami v drugih slovenskih mestih

Vodniška služba — pomemben činitelj v razvoju turizma

KRANJ — Turistični vodniki zavzemajo v našem turizmu vse večji pomen. Ta dejavnost je pri nas v Sloveniji še zelo slabo razvita. V letošnjem letu pa jo bodo razširili in okrepili. Pred kratkim so sklenili, da bodo v Kranju organizirali še en tečaj za vodnike. Le-ta naj bi se pričel v drugi polovici tega meseca in končal v sredini meseca maja letos. Zadnji tak tečaj je bil pred dvema letoma.

Po končanem tečaju bodo slušatelji opravili izpite. Svoje vodniške posle bodo opravljali preko turističnih društev, najvažnejša njihova naloga pa bo delati po raznih organizacijah kot so taborniška, počitniška, planinska in druge.

Le delen napredek v obrti radovljiške komune

RADOVLJICA — Za radovljiško občino velja ugotovitev, da rast in razvoj obrti zaostajata za splošnim družbenim razvojem. Za zboljšanje pogojev v tej panogi so v Radovljici ustanovili sklad za terciarne dejavnosti, za hitrejše napredovanje obrti pa bodo uporabili tudi splošna investicijska sredstva.

V zadnjih dveh letih pa je bil vendarle napravljen korak naprej: zboljšala se je materialna osnova, pridobili pa so nekaj novih kadrov. Vendar pa oboje za sedanje potrebe še ne zadošča. V obrtni proizvodnji je z družbenim načrtom predviden porast za 24 odstotkov v letu 1964, storitvena obrtna dejavnost pa bo napredovala le za 5 odstotkov. Predvideni porast bodo dosegli zlasti zaradi ustanovitve novega obrata Modnih oblačil v Bohinjski Bistrici in s sanacijo opekarne v Dvorski vasi. Le-ta bo v letošnjem letu spet obratovala.

Stanje v obrti se bo precej zboljšalo, ko bodo odprli nove poslovne prostore in delavnice podjetja Tapetništvo in Ključavničarstvo v Radovljici. Elektroradio servis na Bledu pa bo pričel z gradnjo novih delavnic. Nove prostore pa bosta dobila tudi kranjsko podjetje Elita Bled in Kovinoobrt v Bohinjski Bistrici.

Med najbolj uspela podjetja z ugodno rastjo in napredkom spada Okovje iz Kamne gorice. Podjetje se že preusmerja na izdelavo predmetov iz plastičnih mas. Letos bodo v ta namen nabavili novo strojno opremo. Podjetje je pokazalo izredno poslovno ter proizvodno podjetnost, saj je zraslo iz primitivnih delavnic v sodobno delovno organizacijo, ki izdeluje zelo različno izbiro izdelkov.

Za večino ostalih podjetij s področja obrti pa velja dejstvo, da jim manjka sodobnejše organizacije dela, večje produktivnosti, prizadevanja in iskanje poslovnih zvez s sorodnimi podjetji. Posebej pa so jim potrebni še novi strokovni ljudje.

Letos priprava na 42-urni delovni teden

JESENICE — V jeseniški občini bodo posvetili letos kar največjo pozornost pripravam za prehod na 42-urni delovni teden. Predhodno pa bodo pristopili k izdelavi analiz za povečanje proizvodnosti dela. Nujno bodo morali izvesti potrebne ukrepe za izboljšanje organizacije dela, za racipnalno izrabo delovnega časa, za uvedbo več izmen in podobno. Poskrbeli bodo tudi za izpopolnjevanje strokovnosti, saj bo le z boljšo organizacijo dela, racionalnejšo izrabo delovnega časa in čim strokovnejšim delom možno doseči v najkrajšem času isto, če ne še večjo proizvodnjo. Občinski odbor SZDL je o tem vprašanju razpravljal in priporočil zboru delovnih skupnosti občinske skupščine Jesenice, da proučijo izvedbo za prehod na 42-urni delovni teden v vseh delovnih skupnostih.

Za gimnazijo v Tržiču ni pogojev

TRŽIČ — Septembra lani je občinska skupščina Tržič sprejela sklep, da naj pristojni organi proučijo možnost ustanovitve gimnazije v Tržiču. Na zadnji seji v sredo je svet za šolstvo predložil odbornikom poročilo o možnosti ustanovitve gimnazije, v katerem sta podali svoje mnenje tudi direktor medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo v Kranju **Slavica Zirkelbach** in poslanka kulturno prosvetnega zbora skupščine SRS in učiteljica v Križah **Zora Šemrl**.

Poročilo ugotavlja, da v Tržiču ni mogoče izpolniti pogojev, ki jih navaja republiško navodilo o pogojih za verifikacijo gimnazije. Razprave o tem skorajda ni bilo, zato je skupščina poročilo sprejela, obenem pa je sprejela tudi sklepe, da je treba zagotoviti kvaliteten nivo osnovnega šolstva, da je treba omogočiti dijakom in študentom, ki so nadarjeni in sposobni študirati, da nadaljujejo študij na srednjih, višjih in visokih šolah, in da je treba skleniti dogovor z gimnazijo v Kranju, da bo vsako leto sprejela določeno število učencev iz tržiške občine.

Praznovanje dneva mladinskih delovnih brigad

KRANJ — Mladinske organizacije po vseh občinah na Gorenjskem se že nekaj dni pripravljajo na letošnje praznovanje dneva mladinskih delovnih brigad, ki ga bodo tudi letos, kot prejšnja leta, svečano praznovali 1. aprila.

Dobra polovica vpisanega posojila za Skopje je vplačana

KRANJ — V kranjski občini je bilo vpisanega 306,339.000 dinarjev ljudskega posojila za Skopje. Doslej je bilo vplačanega le 179 milijonov 988.550 dinarjev.

Gospodarske organizacije so vplačale 15 odstotkov, delavci in uslužbenci 92 odstotkov, individualni kmetijski proizvajalci 67 odstotkov in pripadniki JLA 85 odstotkov posojila. Skupaj je bilo vplačanega 58 odstotkov posojila za Skopje.

Z ozirom na takšno stanje je občinski odbor Socialistične zveze v Kranju poslal vsem krajevnim skupnostim pismo, v katerem se zavzemajo, da bi bile vpisne komisije bolj aktivne. Opozorjene so bile tudi vse kmetijske zadruge in nekatere gospodarske organizacije. Slednje obljubljajo, da bodo posojilo poravnale po zaključnih računih, nekaj pa jih je, ki imajo še vedno glede vplačevanja posojila gotove pomisleke.

Ob Savi Dolinki

● **Na Podkorenskem sedlu** so pričeli pred dnevi s pleskanjem restavracije, ki je zaradi popravila zaprta že od pričetka jeseni. Sicer pa na Podkorenskem sedlu nekaj ne more biti v redu, kajti SGP Gorenje še vedno ni usposobilo novo dograjenega obmejnega poslopja za vselitev, ki je bila predvidena že za lanski dan republike. Pa tudi že lansko jesen dograjena menjalnica še vedno ni vseljiva. Videti je, da nekateri ljudje nimajo interesa, da bi se tujci takoj ob prestopu v našo državo dobro počutili.

● **V jeseniški občini** so zaključili z zbori volivcev, na katerih so volivce seznanili s predlogom proračuna in družbenega plana občine za tekoče leto. Zbori, ki so bili v glavnem dobro obiskani, so uspeli. Na mnogih zborih so ugotavljali, da je premalo sredstev za gasilsko dejavnost. Sicer pa so se v Kranjski gori zanimali predvsem za gradnjo nove šole, avtobusnega postajališča in mlečne restavracije. V Gozdu in na Srednjem vrhu so govorili o prevozu učencev v Kranjsko goro. Na Dovjem so se vrteli predvsem okoli ustavitve zemeljskega plazu. V Radovni so kmetje zahtevali odmero višinskega davka. Na Javorniku so govorili največ o izboljšanju komunalnih naprav, na Jesenicah pa o gradnji podvoza, kanalizacije Tomšičeve ulice, preskrbe z mlekom, ki je na Jesenicah najdražje, vzdrževanju cest in podobnem. Številni predlogi udeležencev zborov volivcev so dokaz aktivnega zanimanja občanov za predlog proračuna in družbenega plana občine Jesenice.

● **Gorska reševalna postaja na Jesenicah** se je odločila, da pomladi odsek lavinskih psov. Kupili so dva mlada šarplaninska koratska ovčarja, ki ju bodo pričeli sistematično vzgajati in bosta počasi zamenjala Činča, Taro in Črta, ki so za težje reševalne akcije že skoraj prestari.

● **Občinski odbor Zveze borcev NOV Jesenice** pripravlja zbornik v spomin 20-letnice ustanovitve jeseniško-bohinjskega odreda in drugih številnih obletnic. Za zbornik, ki bo izšel še letos, so se zanimali člani ZB na terenskih konferencah ki so bile v minulih dneh. Zanimali pa so se tudi za najrazličnejše probleme članov, razpravljali o vzdrževanju spominskih obeležij in spomenikov padlih borcev ter o zbiranju zgodovinskega gradiva za muzej NOB. Uspelim konferencam terenskih organizacij ZB NOV bo sledila 28. marca občinska konferenca ZB NOV.

Te dni je bil v Bohinju seminar za člane mladinskih organizacij raznih kolektivov radovljiške občine

Na kratkem valu

● **Koprivnik** — Delavska univerza Radovljica poskuša razširiti svojo izobraževalno dejavnost tudi v oddaljene kraje. Z rednimi predavanji so pričeli tudi na Koprivniku. Prvo predavanje Sime Letiniča je obiskalo 107 vaščanov. To pa je za ta mali kraj zelo veliko. 22. marca bodo imeli še predavanje v šoli za starše.

● **Bled** — Po poročilu komisije za vzgojo in varnost prometa je bilo na beljskem območju ter v bližnji okolici v letu 1963 sto prometnih nesreč. Med njimi so bile 4 zelo hude, s tremi smrtnimi primeri, ostale pa so povzročile hujše ali lažje telesne poškodbe. Po oceni komisije so nesreče v letu 1963 povzročile 8 in pol milijonov materialne škode. Pri več kot polovici nesreč so bili povzročitelji vozniki avtomobilov. Kolesarji so bili krivci v 7 primerih, pešci pa samo v petih. Največ nesreč je bilo zaradi neprimerne hitrosti in vinjenosti.

● **Lesce** — Upravni odbor Svobode se je v ponedeljek sešel na redno sejo. Pogovarjali so se o pripravah za letošnje praznovanje 40-letnice delovanja leške Svobode. Odločili so se tudi za uprizoritev dramskega dela, ki ga bo režiral režiser jeseniškega gledališča Bojan Čebulj.

● **Bohinj** — Kakor v drugih območjih radovljiške komune je izobraževalna dejavnost zelo živa tudi v različnih krajih Bohinja, zlasti v Bistrici, Češnjici, v zadnjem času pa tudi na Koprivniku. V drugi polovici marca se bo v navedenih krajih zvrstilo še sedem različnih predavanj poljudno-znanstvenega značaja in literarno-glasbeni večer. Vsa predavanja bodo komentirali s ponazorili. Organizacijo predavanj v Bohinju vodi v sodelovanju z DU Radovljica Franc Mencinger, uslužbenec obrata TIO Tomaž Godec. V Bistrici zelo uspešno vodijo tudi šolo za starše. Udeležba je vedno zelo dobra. Predavanja povezujejo redno z roditeljskimi sestanki.

S seje skupščine občine Škofja Loka

Samoprispevka za novo pokopališče ne bo

ŠKOFJA LOKA — Odborniki občinske skupščine Škofja Loka so na svoji 14. seji — bila je v sredo — v razpravi o dejavnosti inšpekcijskih služb poudarili potrebo po kvalitetnih inšpekcijskih pregledih. Zavzeli so se za nov kriterij pri kaznovanju kršitev, ki ga sodniku za prekrške predlaga omenjena služba, zakaj razmerje med višino kazni za pravne in fizične osebe (5000 dinarjev za prve in 1500 za druge) ni skladno s pomembnostjo oziroma kvaliteto teh prekrškov. — Med drugim je bilo na dnevnem redu sprejemanje odloka o krajevnem samoprispevku za zgraditev pokopališča v Škofji Loki, vendar pričakovane razprave o tem ni bilo in tako tudi odloka niso sprejeli.

Nedavni zbori volivcev v desetih krajih loške občine so razen o občinskem statutu že razpravljali o uvedbi samoprispevka za pokopališče. V krajih, kjer imajo svoja pokopališča — Stara Loka, Gosteče, Reteče, Godešič in Sv. Duh, so bili občani na zborih volivcev proti samoprispevku, medtem ko so se zanj zavzemali v Škofji Loki, na Suhi, Trati in v Zminou. Volivcem na Logu pa je bilo glede tega vseeno in se niso izjasnili ne za, niti proti.

Vsekakor je novo pokopališče v Škofji Loki zelo potrebno, zlasti tudi v zvezi z urbanističnim načrtom, ki so ga občani že sprejeli in predvideva to pokopališče. Lokacija zanj je bila določena v Lipici, kjer naj bi pokopavali prebivalci 36 krajev. Izmed teh so nekateri dokaj oddaljeni od predvidenega pokopališča — na primer Andrej nad Zmincem, Črngrob, Križna gora in drugi.

Občinska skupščina v svojem proračunu nima dovolj sredstev za zgraditev pokopališča, zato so predvideli samoprispevek v višini 0,5 odstotka na dohodek občanov. Sredstva bi občani prispevali dve leti, tako da bi se v ta namen zbralo 20 milijonov dinarjev, kolikor znašjo predračunski stroški za ta objekt.

Ko je predsednik skupščine Milan Osovnikar komentiral odločitve zborov volivcev, je dejal, da bi v prihodnje lahko razpisali samoprispevek za gradnjo šol. Ta naj bi bil na istih osnovah kot sedanji, ki pa žal, ni uspel. Ta predlog je nedvomno koristen, vendar bo terjal temeljitejše priprave in seveda tudi organizirane razprave med občani. S. S.

Očiščena kompozicija

Ob prvi samostojni razstavi Štefana Simoniča v Kranju

GALERIJA v Prešernovi hiši v Kranju dobiva vse bolj specifičen pomen, ki se kristalizira v odkrivanju mladih talentov. To odkrivanje ni samo sebi namen, niti ne smemo prisluhniti slabemu zvenu besed, ki jih ima danes odkrivanje mladih talentov, ker pri tem večinoma mislimo na popevkarstvo. Razstava Simoniča in ostale pa so daleč od tega in so likovna poezija v najširšem obsegu. Prostori kranjske galerije so danes tudi edina možnost uveljavitve mladih slikarjev, saj je znano, da so ljubljanske galerije mladim ljudem takorekoč zaprte, zaradi finančnih zahtev, ki predstavljajo nepremostljivo oviro.

O Štefanu Simoniču smo lansko leto zapisali ob skupni razstavi gorenjskih slikarjev, da delujejo njegove grafike nekam nerešeno in igračkasto ter da v njih ni globljih hotenj in likovnih iskanj. Taka ugotovitev je kajpak možna le na podlagi ogleda dveh ali treh del, ki ne dajo dokončne podobe ustvarjalne moči grafika. Danes, ob prvi samostojni razstavi mladega grafika, lahko ugotovimo, da je bilo tisto, kar smo imeli za igračkasto oblikovanje in graditev njegovih grafičnih listov, le del grafikovega iskanja trdnejše kompozicije. Izbor pa, ki smo ga takrat videli, je bil premajhen, da bi lahko to ugotovili in nam je takratno ustvarjanje šele danes jasno, ko ga lahko primerjamo s celoto.

Štefan Simonič je razstavil 15 grafičnih listov, lesorezov in linorezov, od katerih jih je nekaj iz let 1962 in 1963, večina pa že iz letošnjega leta. Razvoj tega mladega grafika bomo najbolje lahko spremljali na dveh kompozicijah z naslovom Krošnja, od katerih je prva iz leta 1963, druga pa iz tega leta. Prva je v kompoziciji in likovnem hotenju še vsa razbita in tudi likovni prijemi so še negotovi (posamezne forme so nejasne, grafika enostavno ni čista), druga pa je povsem drugačna, čeprav ima najosnovnejše elemente skoraj iste. Kompozicijo je strnil v nekakšen skupek elementov, lahko bi govorili o lesnih celicah, o lesnih izdelkih (tako preprosto in naravnost povedano), o drevesnem deblu in tako naprej, ki so združeni v osnovno kompozicijo, poenostavljeno do skrajnosti, ki pa vendar še spominja na drevesno krošnjo. Edini element je v teh grafikah, ki je morda zaskrbljujoč: preveliko poenostavljanje, ki gre celo tako daleč, da je grafika (lesorez 1. 3. 1964 z naslovom Kompozicija) vse bolj podobna vehementni skici arhitekta, ki snuje tlorise. Tu grafika Štefana Simoniča skoro izgubi pravo veljavo in vprašanje je, če bo v tei smeri našel pot naprej brez hujših spodrsljajev, ker postaja Kompozicija sicer čistejša, celoten vtis pa je pust in gledalcu zapušča praznino.

Končno lahko še pripišemo, da so samostojne razstave mladih vse bolj zaželene, saj pokažejo napredek, ki nam ostane drugače v odlomkih na skupnih razstavah skrit, kar se je pokazalo tudi pri Štefanu Simoniču. Prav veseli bomo ponovnega srečanja z njegovim delom.

A. Pavlovec

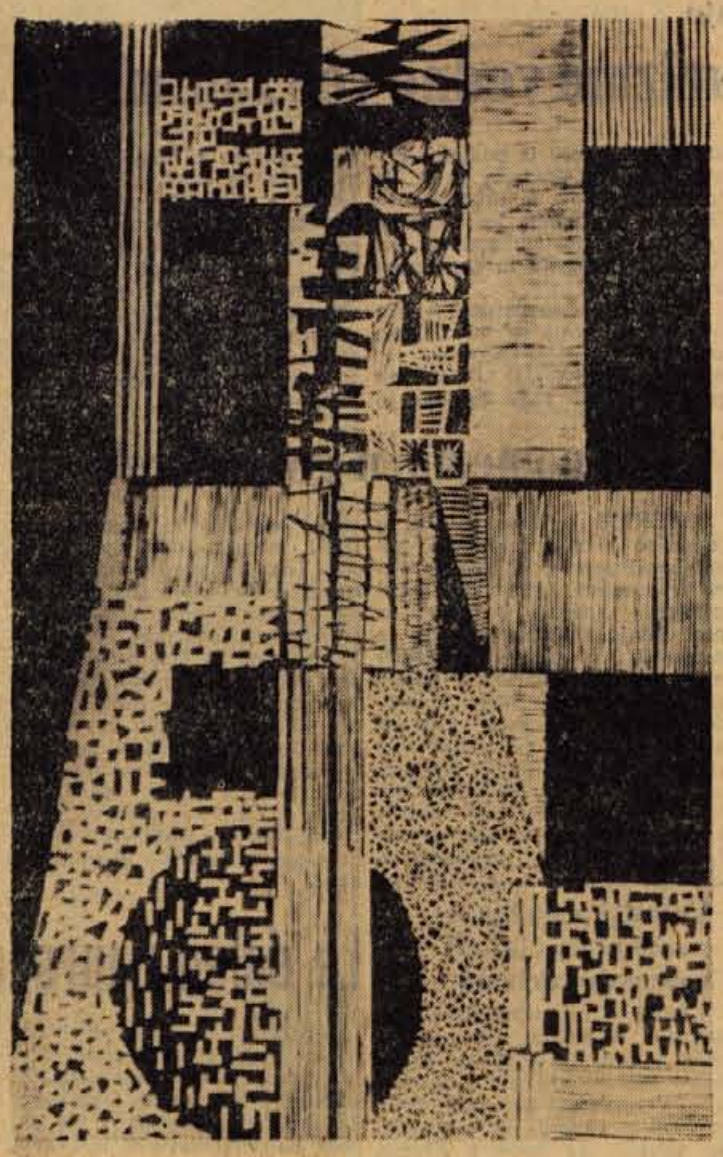

Simončič: Kompozicija — linorez

Z zabavno glasbo po Gorenjski

KRANJ — Prihodnji četrtek, 19. marca zvečer, bo Kranjski plesni orkester priredil na Golniku REVIJO POPEVK, na kateri bodo sodelovali tudi pevci Marjana Deržaj, Lado Leskovar in Barbara Jarc. Predvidoma bodo že v bližnji prihodnosti z enako prireditvijo gostovali tudi v Kranju in v Tržiču, na Jesenicah in verjetno še na Bledu, v Radovljici in Škofji Loki.

Na sporedu bodo najbolj priljubljene popevke, orkestralni del pa bodo izpolnjevala predvsem dela ameriških skladateljev zabavne glasbe in nekatere priredbe, ki jih je za ta orkester oskrbel Jože Privšek.

Kranjski plesni orkester deluje v okviru Svobode in je brez dvoma med najbolj kvalitetnimi tovrstnimi amaterskimi ansambli pri nas. V njem je sedaj 16 članov in dirigent Franci Puhar. V zadnjem času so veliko delali tudi s podmladkom in mnogi mladi izvajalci so pripravljeni vsak čas stopiti v orkester.

Orkester se publiki skoraj dve leti ni predstavil, ker je bilo več njegovih članov pri vojakih in je bila zasedba pomanjkljiva. Pač pa so dvakrat nastopili na televiziji, v okviru revije orkestrov Svobod. — S.

Pred mladinskim koncertom

KRANJ — V ponedeljek, 16. marca ob 19. uri, bo v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju tretji mladinski koncert.

Spored bodo izvajali učenci kranjske glasbene šole. Dela domačih in tujih avtorjev nam bodo posredovali mladi reproduktivci iz oddelkov za violino, violončelo, klavir in solopetje. Mladinski godalni orkester pa nam bo predvajal skladbi P. I. Čajkovskega Zimsko jutro in Pesem brez besed ter Boccherinijev Menuet v A-duru.

Poleg studija programa za mladinske koncerte so v letošnjem šolskem letu pripravili tudi dva programa za mladinski oddaji RTV Ljubljana na temi »Pust, oj čas presneti« in »Mladina poje in pleše«.

V programu imajo še tri javne nastope v Kranju, in sicer dva koncerta resne glasbe ter koncert, katerega bodo izvedli učenci oddelka za ljudske instrumente.

S tem ko šola pripravlja učence za javne koncerte opravlja pomembno kulturno poslanstvo pri usposabljanju mladih reproduktivcev tako za dosego višje umetniške ravni, kakor tudi za posredovanje svoje zrelostne stopnje ljubiteljem glasbene umetnosti. —

Prizor iz tretjega dejanja de Stefanija »Sobota greha.« Na sliki: Mila Valenčičeva, Janko Hočevar kot gost in Lojze Vrtovšek

FILMI KI JIH GLEDAMO

Dogodivščine Lada

DOGODIVŠČINE LADA je lep primer televizijskega filma (za otroke?). V času pomanjkanja filmov za mladino mu lahko rečemo tudi mašilo v filmskem sporedu. Naj dokažem da je zgrešil funkcijo.

Zakonca brez otrok živita s psom Ladom sama na posestvu. Njun odnos do psa je degeneriran, saj skrbita zanj s pravo starševsko ljubeznijo. Mir prekine divji lovec, za katerega zvemo, da je pregnani lastnik posestva. Toda samo za trenutek smo na pregnančevi strani. Takoj nato nam film sugerira nasprotno odločitev, kar je povsem v neskladu s podzavestno človekovo poštenostjo, ki je na strani šibkejšega in revnejšega. Pa tudi figura divjega lovca je karikirana hudobnost, kar spet kaže na primitivno in vsiljivo črnobelost. Otrok, ki je pazljivo sledil, je opazil isto.

Od tu naprej teče film do konca po zakonih te enostavne dramaturgije. Dana pa je bila še ena priložnost za resničnejši konflikt, ki bi tudi otroka končno prepričal in ga pomagal vzgajati. A to se ne zgodi. Sosed veleposestnik je v začetku dovolj resničen Amerikanec: bahač z lastniškim kompleksom. Namesto da bi končni spopad odločil zmago nad sebičnim veleposestnikom in s tem nad pravim sovražnikom revnih in preganjanih (ki so dejansko prisotni v liku divjega lovca), se spopad prenese na relacijo posestnik — revež. V imenu ameriškega lastniškega pojmovanja so reveži končno premagani in prikazani kot kriminalci. Film si je vzgojni konflikt onemogočil že ob prvem spopadu in ga dokončno izgubil s posladkanim, televizijskim koncem.

Težko je razumeti zakaj servirati otroku tako pasjo problematiko in mu napačno prikazovati dejanski položaj. Dokler bo ljubezen do človeka odtekala na ameriška pasja pokopališča ni razloga za odkup podobnih filmov.

Vpliv televizije na film je očiten. Dogajanje se odvija na relaciji hiša — vrt. Akcije in reakcije so naprej znane, že drugod uporabljene. Film je razvlečen, barve pa samo povečajo vtis, da se vse skupaj godi v angleškem parku.

Psa Lada bo v sporedu nadomestil Bagdadski tatič. Znani motivi, prilagojeni novim možnostim, so napravili film neoriginalen. Ne dosega prve verzije, ki se je še vsi prav dobro spominjamo. Vendar bo mladim pristopneiši kot prav zanje zdresiran pes Lad.

Dve novosti založbe Borec

V ZBIRKI Dokazi je izšla pripoved Črtomirja Šinkovca **Oblaki nad sončno deželo.** Kot razberemo iz uvoda, izhaja pobuda za to knjigo v glavnem iz hvaležnosti do ljudi, ki so pomagali ustvarjati prvo primorsko osvobojeno ozemlje. In predvsem njim je knjiga tudi posvečena.

Namen avtorja knjige Pohorski bataljon, Franceta Filipiča je bil, ob **Pohorskem bataljonu** orisati razmere v prvih dveh letih okupacije v severovzhodnem delu Slovenije in bralcu posredovati vzdušje nepopisnega okupatorjevega nasilja v procesu raznarodovanja in fizičnega iztrebljanja slovenskih ljudi.

Razpravljali so o osnutku statuta skupnosti kulturno-prosvetnih organizacij

JESENICE — V torek je bil na Jesenicah zbor delavcev kulturno-prosvetnih organizacij. Razpravljali so o tezah za IV. kongres zveze Svobod in prosvetnih društev in o osnutku statuta. Skupnost kulturno-prosvetnih organizacij bi morala vključevati tudi profesionalne kulturno-prosvetne ustanove, odnosno organizacije. Član bi bil lahko vsak državljan, ki se želi udejstvovati na kateremkoli področju umetnosti in kulture. Izvršni organi skupščine, odnosno kongresa, naj bi bili sveti. Organi naj bi se razločevali po teritorialnem in pristojnostnem obsegu. Člani zbora so smatrali, da naj se nejasnosti ob nastanku razčistijo in temu primerno dopolni statut.

V Prešernovi gledališki hiši

SINOCI GOSTOVANJE TRBOVELJCANOV

Včeraj popoldne in zvečer je gledališče Svobode Center Trbovlje v Kranju uprizorilo komedijo Tigrov kožuh, pisatelja Miroslava Stehlika.

NOCOJ PREDSTAVA ODRA MLADIH

Oder mladih Prešernovega gledališča Kranj bo nocoj uprizoril komedijo Sobota greha, ki jo je napisal Alessandro de Stefani.

KAJ OBLJUBLJA MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Do konca letošnje gledališke sezone, do junija, bo Mestno gledališče ljubljansko v Kranju uprizorilo še tri predstave iz svojega repertoarja.

Najprej bo to delo francoskega dramatika Jeana Cocteauxa **»Ti strašni starši«.** V bistvu je to komedija in prvo delo tega pisatelja, ki ga predstavljajo na Slovenskem. Gre za moralno satirično komedijo na račun meščanskih družinskih odnosov.

Druga bo na vrsti znamenita politična satirična komedija svetovnoznanega avtorja Petra Ustinova **Ljubezen štirih polkovnikov.** Delo prikazuje človekove dileme med političnimi dolžnostmi in njegovo človeško vsebino.

Tretje predvideno delo je **Zmedena glava** francoskega avtorja Jeana Annuilha. Delo je posebno zanimivo zaradi tega, ker je glavna oseba satira na De Gaulla in na njegove družbeno politične koncepte. To bo prva uprizoritev v Jugoslaviji, glavno vlogo pa bodo poverili Vladimiru Skrbinšku. Čeprav je ta satirična komedija, ki obravnava razkroj sodobne družbe, napisana na francoske razmere, se vendarle zadržuje pri problemih, ki so povsod prisotni.

Kot vidimo bodo v drugi polovici gledališke sezone na vrsti le tuja dramska dela. Čeprav je res, da je ansambel gledališča dobil vtis, da Kranjčani menijo, da je vse, kar je domače (od fička do literature) zanič, so se odločili za študij tujih del predvsem zaradi hudega pomanjkanja domačih dramskih stvaritev.

Ivanov - Leonov: 13

GENERAL AFRIKA

»Upor ‚Mau-Mau' je pojav barbarskih nagonov pri črncih.« Hartness se je pomiril in govoril z mirnim, baržunastim glasom. Vendar je Geturi iz njegovih oči razbral, da bi najraje napadel Jamesa. »Ta nagon moramo ukrotiti. Črnec je otrok. In še sto let bo ostal takšen. Če se slabo obnaša, ga je treba nabiti, čim krepkeje — tem bolje.«

»V Angliji mnogi govorijo, da vaše barbarsko ravnanje pomeni sramoto za državo. Razlogov imajo dovolj.« — James je položil roko na prsi, ko da se opravičuje zaradi svojih besed.

»Razloge imajo! Vi lahko takole govorite!« je spet vzkliknil Hartness, ki se ni mogel obvladati.« Odšli boste v Anglijo, nas pa bodo izbrisali, če bomo popustili vajeti.«

»Ne gre za to, da živim v Angliji, vi pa v Keniji, kajti bistvo je v tem, da jaz sam delam, vi pa živite na račun Afričanov. In da vas ne bi ‚zbrisali', morate odpraviti krivice: odpraviti diskriminacijo jim vrniti neobdelano zemljo ... In nasploh: zakaj potrebujete toliko zemlje! Verjemite mi: suženjska privrženost zasebni lastnini ni ljudem nikdar prinesla kaj dobrega.«

Plantažniki so strmeli v Jamesa in niso mogli razumeti njegovih misli.

»Morala zasebnega lastnika vas drži za goltanec. Lastnina oklepa človeka. Zaradj nje ste Afričane spremenili v sužnje in postali njihovi valpti. In zdaj ne morete drugače. Toda lepega dne bodo ponižani ljudje planili pokonci in zadeva se ne bo končala brez krvi.«

Nastala je tišina. Nasprotniki so razmišljali o Jamesovem izpadu.

»Dobro!« Hartness je treščil s pestjo po mizi. »Denimo, da je kriv sistem, suženjstvo, vražja zasebna lastnina ali karkoli želite. Toda, zakaj naj bi bili mi krivi? Skoraj vsi prisotni so se rodili v Keniji. Mar so torej krivi, ker je nekdo osvojil kolonije in ker so se njihovi starši naselili v tej deželi? Mi živimo in delamo. Kakšna je torej naša krivica?«

»Razume se, da vi niste ustvarili kolonijalni sistem.« James je govoril mirno, ko da predava. »Toda sistem obstaja in vi ga ohranjate. In zanj ste pripravljeni boriti se in ubijati.«

Plantažniki so se nervozno presedali. Vsakdo je hotel odgovoriti Jamesu. Prepir se je razvnemal.

»Povedati vam moram, mister James, da vaši sklepi niso pravilni,« se je oglasil tridesetletni moški z naočniki in pepelnatim obrazom, ki je sedel nasproti Jamesu. Bil je antropolog, ki je prišel na obisk k enemu od plantažnikov. Njegovo obnašanje je dokazovalo, da je zelo samozavesten.

»Vaši sklepi, da so kolonizatorji razlog siromaštva domačinov, so popolnoma napačni. Resnica je nasprotna. Mi smo jih rešili siromaštva. Pri nas so se mnogočesa naučili. V enem izmed svojih člankov sem dokazal, da je razlog siromaštva domačinov v sestavi njihovih možganov. Njihova psiha se temeljito razlikuje od naše. To je psihologija divjakov. Poglejte tale primerek!« — in profesor je pokazal na Geturija, ki je pravkar prišel mimo. — »Tudi nestrokovnjak lahko ugotovi, da je njegova inteligenca manjša. S svojimi hudobnimi duhovi in kultom prednikov nikoli ne bo zamenjal Evropejca. Misli primitivno, je len, nepošten in ...«

Geturi je obstal.

»Bvana ne govori resnice. Geturi je v življenju prehodil že pol poti in ni ničesar ukradel.« V mirnem Geturijevem pogledu ni bilo jeze ali razburjenja. Zdaj je zgolj pojasnjeval.

Profesor je začudeno pogledal lepo raščenega služabnika.

Raznašaj whisky in ne pozabi, kje je tvoje mesto!« je jezno rekel. »Črnec ne more biti v dostojni družbi, niti kot služabnik ..!«

»Lep primer bedaka, tale strokovnjak!« je James šepetal gospe Spillane. »Te nadutosti ne morem prenašati.«

Opogumljen s pogledi plantažnikov, ki so mu pritrjevali, je učenjak nadaljeval:

»Sestava možganov domačinov pojasnjuje njihovo nesposobnost, da bi dojeli realna dejstva. Tak človek živi v svetu sanj, kjer se dejstva in sanjarije srečujejo v enakih pogojih. Vzemite njegov odnos do dela. V mestu je njegovo življenje prazno in grešno. Pred tremi leti sem to jasno obrazložil v svoji razpravi, ki je — mimogrede rečeno — imela dokajšen odmev. Tudi na plantaže noče. Skratka, velik del njihovih idealov je v lenarjenju. Dela le, če potrebuje drugo ženo ali voziček ...«

»Razume se, da Afričani nočejo delati brezplačno za nas,« se je spet mirno oglasil James. »Vendar so dobri delavci. Preberite prve članke raziskovalcev o deželi Kikuju. Konec minulega stoletja so bili ti kraji velik sadovnjak. V Nagoni so se pasle velike črede. Kakor vidite, znajo delati in so delali. Svojo zgodovino imajo in svojo kulturo ...«

Starejšemu bratu Spillane je bilo neprijetno, ko je poslušal bratove besede. Ostre Jamesove besede so se temeljito razlikovale od predstav iz otroških let. Belci so večji po rojstvu, razumu in znanju. Zato morajo vladati ... Kaj pravzaprav želi James? Naj bi se vse obrnilo?

On, Spillane, je podedoval plantažo, ki jo je kolonialna oblast prepustila njegovemu očetu za 999 let. Plantaža mu prinaša 60.000 funtov letnega dohodka. Mar je to pravično? Spillane v to ni nikoli podvomil. Zakon zagotavlja pravico lastnine do zemlje. Tukaj živi na osnovi zakona.

Sedanji položaj mu ustreza. On in Afričani potrebujejo drug drugega. Domačini so nerazumni in nesrečna bitja. Mnogi so hvaležni, ker jim daje zaslužek. Mnogi bi umrli, če bi jih odpustil. Afričanom je pripravljen pomagati, če ne bi trpeli njegovi interesi. Če jim vrnejo del zemlje, ne bodo hoteli delati na plantaži. James je bil vselej posebnež. Naj se prepira. Nihče ne bo dal svoje zemlje. To je divjaštvo. Po vsem, kar so storili, naj bi vrnili zemljo? Ne, nikoli!

»Dovolj, James,« je rekla mistress Spillane.

James je neodločno utihnil sredi stavka, pogledal elegantno gostiteljico in zardel.

»Zakaj bi ves čas govorili. Pojdimo, zaplešimo.«

Gostje so zaropotali s stoli in se zdrenjali v dvorano. Globok glas v radiu je zapel in zabrundal divjo sambo. Geturi je videl, kako je Hartness stopil mimo svoje jezne žene in odhitel proti gostiteljici. Katherine se je nasmehnila in sprejela vabilo.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Oddam garažo. Prodam rabljeno pohištvo. Oprešnikova 26, Kranj 901

Prodam dvoetažno parno peč. Naslov v oglasnem oddelku 1041

Prodam konja, starega dve leti, ali zamenjam za starejšega. Kranj, Staretova cesta 13 1019

Prodam prašiča, 150 kg težkega. Pšenična Polica 11, Cerklje 1056

Prodam semensko grahoro. Anton Trebar, Britof 78, Kranj 1057

Prodam kimpež in vodno črpalko. Trboje 10, Smlednik 1058

Prodam prikolico za Fiat 750. Begunjska 7, Kranj 1059

Prodam tri kompletne konjske vprege in dva konja za vsako delo. Janez Krč, Kokrški log 10, Kranj 1060

Prodam kuhinjsko viseče omarico. Naslov v oglasnem oddelku 1061

»Kamnoseštvo«
IN CEMENTNI IZDELKI
Kranj
KOROŠKA 47
sprejme:
1. kvalificirane terazerje
2. delavce za priučitev
v terazerskih delih.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi dohodkov podjetja.

»Kamnoseštvo«
IN CEMENTNI IZDELKI
Kranj
KOROŠKA 47
Kupi mizarski stroj skobelnik
Ponudbe poslati na upravo podjetja.

Prodam novo Lutzovo peč. Rugale, Zupančičeva 2, Kranj 1062

Poceni prodam zelo dobro ohranjeno kompletno kopalnico. Cesta talcev 7, Kranj 1063

Poceni prodam skoraj nov moped, dam tudi na ček. Franc Kopač, Staneta Žagarja 18, Radovljica 1064

Prodam nov 16-colski gumi voz. Šolar, Podnart 6 1065

Prodam konja. Srednja vas 55, Šenčur 1066

Prodam semensko grahoro. Srednja vas 36, Šenčur 1067

Prodam dva prašiča, težka 30 do 35 kg. Vokló 33, Šenčur 1068

Poceni prodam v dobrem stanju mizo s štirimi stoli in radio tranzistor Minerva. Naslov v oglasnem oddelku 1069

Prodam električni magnetofon ali zamenjam za kompresor. Prodam tranzistor in električni razpršilec (pištolo) za brizganje. Visoko 88, Šenčur 1070

Prodam dva prašiča, težka od 50 do 60 kg. Dobro polje 14, Brezje 1071

Prodam les za ostrešje stanovanjske hiše. Ponudbe oddati pod »Les« 1072

Prodam 1000 kg sena in 200 kg ovsa za seme. Proj. Pevno 13, Škofja Loka 1114

Prodam semensko grahoro. Franc Šimenc, Pševk 7, Preddvor 1115

Prodam 1800 kg sladkega sena. Podpulferca 3, Škofja Loka 1094

Skupščina občine Kranj
razprodaja
del inventarnih predmetov in sicer:
MOTORNA DVOKOLESA, AVTOMOBILSKE DELE
in
PISARNIŠKO OPREMO.
Javna dražba bo 16. 3. 1964. ob 9. uri v upravnih prostorih Skupščine občine Kranj, Trg Revolucije 1

Prodam novo ležalno (divan) peč. Janez Ahčin, Cesta Kokrškega odreda 34, Kranj 1095

Prodam jabolka, sadike črnega ribeza in seme mačjega repa. Ivan Potočnik Dobračeva — Žiri 1096

Prodam suhe smrekove deske 50 in 25 mm cca 2,5 m³. Naslov v oglasnem oddelku 1097

Prodam lito železni poliban (nizka banja) za tuš. Vrhunc Hrib 3, Preddvor 1098

Prodam krmilno peso in pšenično slamo. Zgornje Bitnje 50, Žabnica 1099

Prodam prašičke, 6 tednov stare. Staretova 27, Kranj 1100

Prodam dobro ohranjeno vespo GS model 59. Gorjanc, Koroška 4, Kranj 1101

Prodam kompletno kmečko peč z železjem. Prusnik, Britof 94 Kranj 1102

Prodam 2000 komadov strešne opeke »bobrovca«. Predoslje 1, Kranj 1103

Prodam krompir (semenski cvetnik) in 500 kg semenskega tolminca. Skofjeloška 26, Kranj 1104

Prodam 3 prašičke za rejo, 60 do 70 kg teže. Suha 39, Kranj 1105

Prodam motor znamke »Panonia« 250 ccm v odličnem stanju. Oman, Cegelnica 15, Naklo 1106

Prodam 250 kg kleja po 150 din. Ponudbe pod »Ides« 1107

Prodam motor NSU Maxi 175, zaradi vojaščine. Florjan Letnar Klanc 4, Komenda 1108

Prodam Kombi Ford Taunus, l. 1956. Lojze Lah, Klanc 13 Komenda 1109

Po ugodni ceni prodam motorno dvokolo Galeb s prevoženimi 12.000 km, registrirano za leto 1964 Zasavska cesta 53, Kranj 1110

kupim

Kupim rabljen levi namizni štedilnik na 2 in pol plošči. Naslov v oglasnem oddelku 1031

Kupim večje komfortno stanovanje v Kranju. Plačam v gotovini. Naslov v oglasnem oddelku 1073

Kupim dobro ohranjen Fiat 750 ccm. Zorman, Smlednik 1074

Kupim otroško posteljico. Jože Ciperle, Lahovče 33, Cerklje 1075

ostalo

Zamenjam hišniško stanovanje v gledališču Tone Čufar za dvosobno na Jesenicah. Vprašati na upravi gledališča ali pri hišniku 1076

Objava
OBLAČILA »NOVOST« TRŽIČ
sprejme v službo
IZUČENE ŠIVILJE
za izdelavo konfekcije
MLAJŠE OSEBE
v priučitev.
Prošnje je poslati na upravo podjetja!
Plača po pravilniku podjetja!

IZOBRAŽEVALNI CENTER LITOSTROJ
vabi vse tiste mladince, ki bodo letos dokončali osemletko in imajo veselje do enega izmed naslednjih poklicev: strojni in konstrukcijski ključavničar, strugar, obratni električar, livar in modelni mizar, da se prijavijo
za vpis v poklicno šolo
(bivša industrijska šola) ŽE DO VKLJUČNO 31. MARCA 1964
Redni vpisni rok bo tudi letos od 1. do 30. junija. S predvpisom želimo dati možnost vsem tistim, ki imajo resnično veselje do enega izmed navedenih poklicev s tem, da se že sedaj prijavijo in si s tem pridobe prednost pri sprejemu.
Vsem tem bomo v času od 27. 4. do 30. 4. 1964 omogočili ogled tovarne in psihotehnični preizkus.
Vse informacije, navodila, tiskovine itd. dobite na tajništvu Izobraževalnega centra Litostroj, vsak dan od 8. do 12. ure, razen sobote in sicer osebno, pismeno ali telefonično (št. 33-511 interno 147).
Uprava izobraževalnega centra Litostroj Ljubljana, Djakovičeva 53

Področnega kmetijskega tehnika sprejme v službo KZ »Jelovica« Radovljica. Stanovanje zagotovljeno. Nastop službe čimprej. Ponudbe pošljite do 20. t. m. 1077

Trgovina »Šipad« Kranj zaposli delavca in mizarja. 1078

Preklicujem številko bloka 3309, ki ga je izdala komisijska trgovina Kranj, dne 9. 9. 1963. Marija Brudar 1079

Iščem žensko, najraje starejšo ali delavko, ki dela na dve ali tri izmene, za varstvo otroka. Nudim hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 1080

Avtomobilisti, motoristi, prevleke za sedeže dobite poceni pri Bohoriču, Gregorčičeva 1, Kranj 1081

Našla se je denarnica na avtobusni postaji Britof. Krničar, Britof 113 1082

Oddam sobo s posebnim vhodom dekletu pod pogojem, da odkupi pohištvo. Naslov v oglasnem oddelku 1083

Oddam travo in vrt v najem. Zupančič, Partizanska 24, Kranj 1084

Zamenjam komfortno novo vseljivo enostanovanjsko hišo z vrtom blizu Kranja za hišo ali dvoinpolsobno stanovanje v Kranju, ali prodam hišo, kupim pa stanovanje pod »Dogovor« 1085

Pozivam osebo, ki mi je odpeljala ročni voziček iz hodnika, da je bila opazovana. Voziček naj takoj pripelje nazaj, da se izogne sodnega postopka. Kati Košir, Jenkova 10, Kranj 1086

Iščem sobo v Kranju, po možnosti neopremljeno. Naslov v oglasnem oddelku 1087

Bolničarka išče sobo v Kranju ali bližnji okolici. Dam lepo nagrado. Plačam dobro najemnino. Ponudbe oddati v oglasnem oddelku 1088

Iščem poštenega fanta ali dekle za pomoč na kmetiji. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Naslov v oglasnem oddelku 1089

Srednje izobražena 52-letna upokojenka želi stanovati pri upokojeni ženski ali moškem. Ponudbe oddati pod »Iščem dom« 1090

Iščem dekle, ki dela na dve izmeni za pomoč v gospodinjstvu. Nudim ji hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku. 1044

Hrano in stanovanje nudim fantu za pomoč na mali kmetiji. Naslov v ogl. oddelku 1091

Zene iz Spodnjega in Zgornjega Brnika se najlepše zahvaljujemo političnemu aktivu in vsem organizatorjem proslave in pogostitve ob dnevu žena za 8. marec. 1092

Oddam moškemu opremljeno sobo s posebnim vhodom. Souporaba kopalnice in eventuelno tudi klavirja. Ponudbe poslati pod »Miren« 1093

Zamenjam enosobno stanovanje za dvosobno. Rugale, Zupančičeva 2, Kranj 1111

Namesto venca na grob materi, poklanjam Zvezi slepih 3000 dinarjev. Janez Bizjak, Smledniška 98, Kranj 1112

Solidna družina v Ljubljani išče pošteno dekle k dvema otrokoma. Stanovanje in hrana preskrbljena. Plača po dogovoru. Mara Slatnar Levčeva 8, Ljubljana 1113

objave

»VISJA UPRAVNA ŠOLA V LJUBLJANI obvešča, da je v Urad. nem listu SRS št. 6/1964 objavljen razpis natečaja za vpis v
VISJO UPRAVNO ŠOLO
za šolsko leto 1964-65.
Vse informacije dobite v tajništvu šole, Ljubljana, Titova cesta 102 ali po telefonu št. 33-053.«

OBVESTILO

Zavod za zaposlovanje delavcev Kranj in Delavska univerza Kranj obveščata občane, da prirejata v mesecu poklicnega usmerjanja zanimiva predavanja o izbiri poklica in možnosti zaposlovanja glede na bodoči gospodarski razvoj kranjske občine.

Predavanja
»NAŠ OTROK IZBIRA POKLIC«
bodo po sledečem razporedu:

CERKLJE	16. 3. 1964
ZALOG	16. 3. 1964
DUPLJE	18. 3. 1964
PODBREZJE	18. 3. 1964
ZG. BITNJE	19. 3. 1964
ŽABNICA	19. 3. 1964
SP. BRNIK	23. 3. 1964
VISOKO	23. 3. 1964
MAVČIČE	26. 3. 1964
VOKLO	26. 3. 1964
TRBOJE	30. 3. 1964
TRSTENIK	31. 3. 1964
NAKLO	31. 3. 1964

K obisku vabimo vse občane, posebno pa starše šoloobveznih otrok, ker je tema predavanja zanimiva in aktualna.

Zavod za zaposlovanje delavcev in Delavska univerza v Kranju

RAZPIS

PRODAJA STAREGA GASILSKEGA DOMA V GORJAH

Gasilsko društvo Gorje pri Bledu proda stari gasilski dom z nekaj zemljišča. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na Gasilsko društvo Gorje, pošta ZG. Gorje do 31. marca 1964.
Prednost nakupa imajo državne ustanove, društvene organizacije in člani društva.

Vabilo
Društvo ekonomistov Kranj
vabi na
3. OBČNI ZBOR
ki bo v petek 20. marca 1964 z začetkom ob 17. uri v prostorih restavracije Grad Hrib v Predvoru. Dnevni red bo naslednji:
1. Predavanje tov. Draga Dolinška, dipl. ekonomista, republiškega sekretarja za industrijo o sedemletnem planu razvoja industrije v SRS
2. Otvoritev in izvolitev organov občnega zbora
3. Poročilo upravnega in nadzornega odbora
4. Razprava o poročilu
5. Volitve upravnega in nadzornega odbora
6. Razno

Odbor Društva ekonomistov Kranj

OBČNI ZBOR AMD PODNART

Člani avto-moto društva Podnart bodo imeli v nedeljo, 15. marca, enajsti redni letni občni zbor. Pred občnim zborom bodo predvajali v kulturnem domu v Podnartu propagandni film.

V društvo AMD Podnart se je v 10 letih vključilo nad 450 članov. V tem času je usposobilo nad 650 voznikov amaterjev in nad 200 mopedistov. Skrbelo je za redna predavanja v avtomoto krožkih pri vseh okoliških osnovnih šolah in tako vzgajalo najmlajše v prometnih predpisih. V preteklem letu pa so dogradili tudi nov dom AMD Podnart, ki jim daje jamstvo za še boljše delo v bodoče.

ŠIVILJSKI TEČAJI

»Delavska univerza v Kranju razpisuje začetne in nadaljevalne šiviljske tečaje, ki bodo v prostorih Delavske univerze v Kranju, Cesta Staneta Žagarja št. 1 (poleg nove stolpnice).

Vsak tečaj traja 60 ur in sicer 17-krat po 3,5 ure v popoldanskem ali večernem času, po želji slušateljev. V tečaju imajo slušateljice na razpolago stroje. Stroški posameznega tečaja znašajo 3.500 din.

Prvi tečaji se pričnejo od 15. do 20. marca. Prijave sprejema Delavska univerza Kranj, in sicer vsak dan dopoldan, v sredo, 11. t. m., četrtek 12. t. m. in petek 13. t. m. pa tudi popoldan od 14. do 16. ure. Sprejemamo prijave tudi po tem datumu za tečaje, ki se začenjajo kasneje«.

kompas

VABI NA IZLETE

Prvomajski izleti:

PO SEVERNEM JADRANU — tradicionalni tridnevni izlet s posebno ladjo **po SEVERNEM JADRANU** — Reka — Mali Lošinj — Sušak — Rab — Crikvenica — Reka; odhod iz Ljubljane 1. maja, povratek 3. maja; cena izleta 9.400 din;

RIM in NEAPEL - sedemdnevni avtobusni izlet; prijave do 30. marca;

ATENE — sedemdnevni izlet z vlakom; istočasno ogled Soluna in Pireja; prijave do 25. marca;

PARIZ — sedemdnevni avtobusni izlet; prijave do 19. marca.

Prijave za prvomajske izlete sprejemajo vse poslovalnice KOMPASA. Posebej vabimo delovne kolektive in organizacije, da omogočijo svojim članom prijeten izlet z ladjo PO SEVERNEM JADRANU.

IZLETI V BENETKE

Za delovne kolektive in organizacije stalno prirejamo po naročilu dvodnevne avtobusne izlete v BENETKE. Po želji tudi ogled Trsta in Gorice.

Prijave sprejemajo vse poslovalnice KOMPASA, kjer so na razpolago tudi programi drugih izletov, ki jih prireja KOMPAS po domovini in v inozemstvo. Programe izletov in ostale informacije dostavimo na željo tudi po pošti. **Sporočite vaše želje na naslov: Turistično podjetje KOMPAS LJUBLJANA, Titova 12 ali KOMPAS poslovalnica BLED oziroma KOMPAS poslovalnica JESENICE.**

V SOBOTO, 7. marca, JE IZŠLA V POSEBNI PRILOGI »DELA« PRVA ŠTEVILKA NOVE RADIJSKE IN TELEVIZIJSKE REVIJE. Obilno ilustrirana in vsebinsko pestra revija bo obsegala 16 strani četrtinskega formata »Dela«. Prinašala bo celoten domač in precej tujega radijskega in televizijskega programa. V njej bo vrsta sestavkov, ki bodo še posebej govorili o programu tedna, razen tega pa bodo v njej še druge zanimivosti, ki bodo poslušalcem in gledalcem približale svet radia in televizije.

Novo radijsko prilogo bodo dobili vsi naročniki »Dela«, ne da bi se naročnina zvišala. Kot sestavni del sobotnega »Dela« pa bo na voljo tudi vsem, ki kupujejo naš dnevnik v kolportaži.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj proda:

2 TRAKTORJA, DOSTAVNI AVTO ŠKODA, RAZNE TRAKTORSKE PRIKLJUČKE, VEČ VPREŽNIH IN MOTORNIH KMETIJSKIH STROJEV, MOTORNO KOLO, MOPEDE, KOLESA, ELEKTROMOTORJE IN RAZNE KMETIJSKE NAPRAVE TER ORODJE V UPORABNEM STANJU.

Seznam sredstev si interesenti lahko ogledajo do dneva licitacije v komerciali podjetja — Kranj, Maistrov trg, ali pa dobe pojasnila po telefonu 24-39.

Licitacija bo 19. marca 1964, s pričetkom ob 8. uri, na dvorišču kmetijskega obrata v Šenčurju.

Prednost pri nakupu ima družbeni sektor, po 10. uri pa pridejo v poštev tudi privatniki.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri
Tovarni obutvenih strojev in opreme
TOSO — Kranj
razpisuje naslednja delovna mesta večjega števila
— strugarjev
— KV strojnih ključavničarjev
— brusilcev
Osebni prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Ponudbe pošljite na naslov: TOSO — Kranj tovarna obutvenih strojev in opreme.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri trg. podjetju
AGRARIA — KRANJ
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
hodki po delovnem učinku.
2 terenska prodajalca
2 poslovodkinji
ZA PRODAJALNI — KIOSKA V RADOVLJICI IN NA BLEDU
2 prodajalki
ZA PRODAJALNO V KRANJU
1 honorarno snažilko
ZA ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV NA SAVSKI CESTI ŠT. 28.
Pod 1. Mlajši moški s trgovsko kvalifikacijo ali pa oseba, ki ima veselje za priučitev.
Pod 2. Kvalificirane prodajalke, ki po možnosti stanujejo v bližini prodajnih mest.
Pod 3. Kvalificirane prodajalke ali mlajše moči, ki imajo veselje do priučitve v prodajalni s sadjem in zelenjavo.
Možnost zaposlitve takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki po delovnem učinku.

OSMRTNICA

V neizmernosti žalosti sporočamo, da je dotrpela naša predraga žena, mama, stara mama in sestra

Frančiška Ješe, roj. Varl
Pečarjeva mama

Drago mamo bomo pokopali v soboto ob 15.30 uri na Dobravi.

Žalujoči: mož Janez, hčerke Marica, Francka, Ivanka, Lojzka, Ana, Angela in Tončka z družinami, sinovi Janez, Francelj in Joža z družinami, sestri Jerica in Cilka brata Janez in Rudolf in ostalo sorodstvo

TOSO
tovarna obutvenih strojev in opreme
Kranj
razpisuje javno ustno licitacijo za prodajo:
— univerzalnega rezkalnega stroja
KRAUSE 100 mm
— vrtalnega vertikalnega stroja
KRAUSE DO 10 mm
na dan 19. III. 1964 ob 10. uri v prostorih podjetja.

Na osnovi 93. člena Zakona o sredstvih Gospodarskih organizacij (Ur. list 54/57 in na podlagi odredbe 525 (Ur. list 27/58 točka 1 in 3)
»PUŠKARNA« KRANJ
Ješetova 3
PRODA IZ OSNOVNIH SREDSTEV
2 TRGALNA, 2 MESALNA, VEČ PREDILNIH IN ZVIJALNIH STROJEV ZA ŽIMARSKO PROIZVODNJO. RAZNE ELEKTROMOTORJE, AVTOMATSKA STIKALA IN DECIMALNE TEHTNICE.
Do 22. marca imajo prednost nakupa Gospodarske organizacije, nato pa tudi privatni sektor.

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-135. Telefoni: glavni in odgovorni urednik, uredništvo in uprava 21-90, 24-75, 28-97. Naročnina: letno 1300, mesečno 110 dinarjev. Cena posameznih številk: sreda 10, sobota 20 din. Mali oglasi za naročnike 20, za nenaročnike 30 din beseda. Neplačanih malih oglasov ne objavljamo.

Pozdravi, ki so vedno prijeten spomin. Člani naše hokejske reprezentance IVO JAN, TISLER, KRISTAN, HOLBUS, RENO, GALE, DJORDJEVIC, VALENTAR, FELC, RADIN, KUNA, RAVNIK in SEMSEDINOVIC so poslali pozdrave našemu sodelavcu.

USAK TEDEN ZA OKROGLO MIZO

Kranjskogorčani konkurenti Jeseničanom

ČEPRAV ZAOSTALE TEKME za letošnje državno prvenstvo v hokeju na ledu med Jesenicami in Partizanom še ni bilo (in je najbrž tudi ne bo), je hokejska sezona tako rekoč že za nami. Da bi zvedeli za mnenja naših reprezentantov o državnem prvenstvu in o čem drugem iz hokeja, smo za okroglo mizo povabili nekatere jeseniške hokejiste — Viktorja TISLERJA, Albina FELCA, Francija SMOLEJA in Boga JANA. Prisedla sta tudi tehnični vodja DERETIC in trener PLETICHA.

S 155 doseženimi goli in brez poraza je hokejsko moštvo Jesenice letos že osmič zapored osvojilo državno prvenstvo. Ta naslov je Jeseničanom pripadal tako rekoč že vnaprej, saj v zvezni ligi zaenkrat še niso dobili enakovrednega tekmeca. Kljub temu, da bi bil ob tem dejstvu razgovor lahko dolgočasen, sem se odločil za nekaj vprašanj, ki pa so prinesla zanimive odgovore.

● Kakšne so bile letos vaše priprave na državno prvenstvo?

FELC: »Ker v Jugoslaviji nimamo niti približno enakega tekmeca, se na prvenstvo sploh nismo pripravljali. Zato predlagam nov sistem tekmovanja v zvezni ligi — izpadejo naj Jesenice kot najboljše moštvo in Spartak, ki je res preslab za prvenstvo.«

● Kateri igralci so bili v letošnjem prvenstvu najboljši?

DERETIC: »Težko bi se odločil, ker so pravzaprav vsi dobri. Če bi vzel za merilo dosežene gole, potem so bili to Tišler, Felc, Klinar in Smolej.«

● Zvezni kapetan inž. Tomić mi je v nedavnem razgovoru omenil, da bo Medveščak že čez nekaj let najresnejši konkurent Jesenicam. Kaj mislite o tem?

SMOLEJ: »V vseh jugoslovanskih klubih trenutno ne vidim moštva, ki bi nas v prihodnjih letih lahko ogrožalo; seveda če bodo igrali s svojimi igralci. Menim, da je edino Kranjska gora v minuli sezoni pokazala tolik napredek, da nam bo najprej lahko kos.«

● Koliko tekem je letos odigralo jeseniško moštvo?

PLETICHA: »Skupaj smo odigrali 25 tekem. Če bi hoteli biti kot zvezni ligaš zadovoljni s sezono, bi jih morali od 50 do 60 — in to z enakovrednimi nasprotniki.«

● Menda bodo nekateri člani ligaškega moštva v kratkem odšli k vojakom. Ali bo to velika vrzel za prvo moštvo?

JAN: »Knezu se bomo v kratkem pridružili še Mlakar, Hribar in jaz. Mislim, da naša odsotnost ne bo pomenila posebne vrzeli, ker je za nami dovolj mladih in sposobnih igralcev. Sicer pa upam, da bomo za prvenstvene tekme dobili dopust.«

● Tovariš Pleticha, z jeseniškimi fanti ste dosegli velik uspeh. Ali ne bi bilo primerno ostati na Jesenicah do svetovnega prvenstva, ki bo pri nas?

PLETICHA: »Upam, da sem pri delu uspel, čeprav sem moral tako imenovane mojstre hokeja le še tehnično dopolnjevati. Precej viden uspeh pa sem imel s Kranjsko goro. Na Jesenicah mi je zelo všeč in bi tu prav rad še ostal, vendar bo to težko, ker dvomim, da me bo na Češkem tako dolgo čakalo delovno mesto. Po vrnitvi bi moral delati kot začetnik, razen tega pa se zaposlitev na Jesenicah najbrž tudi ne bo štela v delovno dobo za pokojnino.«

● Povejte nekaj o zadnji turneji!

TISLER: »Na dosežene zmage v Švici ne moremo biti posebno ponosni, ker smo igrali le z moštvi iz druge lige. Po 26-urni vožnji z avtobusom smo prvo tekmo odigrali ob švicarsko-italijanski meji v Asconi. Čeprav utrujeni od vožnje, smo zmagali s 15:5. Tam smo se razen z nekaterimi Slovenci srečali tudi s filmsko igralko Sofijo Loren.

V Arosi smo tamkajšnje moštvo premagali z 11:4. Tam smo s klubom navezali tudi prijateljske stike, tako da bodo prihodnje leto prišli k nam, mi pa se bomo verjetno udeležili njihovega tradicionalnega mednarodnega turnirja. — Največ zanimanja pa je bilo za zadnjo tekmo v Langenthalu, saj ji je prisostvovalo blizu 3000 gledalcev. Za hokej izredno navdušeno občinstvo smo pritegnili z lepo igro, ni pa mu bila všeč naša zmaga 7:3.

S turnejo, ki je bila za nas bolj izlet, saj smo odigrali le tri tekme, smo bili zadovoljni. Manj pa smo bili veseli nad sojenjem tekem. V Švici so namreč sodili le domačini. Bili so sicer strokovnjaki, vendar zelo pristranski, česar pa nismo bili vajeni. Ker smo z avtobusom prevozili kakih 2000 kilometrov, je bila turneja tudi velik napor, ki pa ga je s svojim humorjem lajšal šofer Turnšek — naš bivši igralec, ki je sedaj pri Kompasu.«

POLDE ULAGA

Udarna trojka radovljiških plavalcev: BORIS GORJANC, VARJA JENSTERLE in FRANCI ČERNE

Miran Kenda, trener radovljiških plavalcev

Razkosane zimske priprave

ZNANO JE, da so radovljiški plavalci že dve leti slovenski prvaki v plavanju. Dvakrat so že sodelovali na kvalifikacijah za II. zvezno ligo, vendar za zdaj še niso uspeli. Tako bo najkvalitetnejši radovljiški športni aktiv letos še tretjič skušal osvojiti naslov slovenskega plavalnega prvaka in spet poskušal srečo za vstop v višje tekmovanje. Trener Miran KENDA je odgovoril na nekaj vprašanj v zvezi z njihovimi pripravami na novo sezono.

● **Kakšne probleme imate pri svojem zimskem treningu?**

»Delo v klubu je otežkočeno predvsem zaradi tega, ker se večina plavalcev šola izven Radovljice, kar nam onemogoča medsebojne stike in tako tudi vodenje in kontrolo treningov.«

● **Ali zaradi tega vaši plavalci sploh ne trenirajo?**

»Tako hudo spet ni. Celotno moštvo je razdeljeno v tri dele, in nekateri plavalci vadijo v zimskem bazenu v Ljubljani, nekaj jih trenira v Kranju, za ostale pa smo organizirali treninge v bazenu hotela Toplice na Bledu. Trenirali smo zelo vestno — z namenom, da bomo nastopili na slovenskem zimskem prvenstvu v Kranju.«

● **Kako torej gledate na sklep skupščine PZS, da tega prvenstva ne bo?**

»Mislim, da bo to napredku slovenskega plavanja bolj škodovalo kot koristilo. Plavalci so imeli svoj cilj, sedaj pa je vnema že marsikomu popustila, saj bodo tako prvi nastopi šele julija.«

● **Kdo je glasoval proti organizaciji prvenstva?**

»Proti zimskemu prvenstvu so bili delegati klubov, ki se niti poleti ne udeležujejo tekmovanj. Mislim, da bi se morali oziratí predvsem na mnenja aktivnejših klubov, ki si žele čim več tekmovanj.«

● **Ali je vaš klub edini resni kandidat za republiškega prvaka?**

»Razen nas imajo največ možnosti za osvojitev tega naslova še Koper, Ilirija in Ljubljana II. Upam, da ne bomo razočarali naših simpatizerjev!«

● **Torej lahko pričakujemo, da bo imela Radovljica svoje plavalce kmalu v II. ligi?**

»Na žalost ob taki finančni podpori še ne moremo računati na to. V letošnjem letu se bomo lotili predvsem sestavljanja nove ekipe, za kar se kaže potreba zlasti med plavalkami.«

● **Ali mi lahko poveste imena novih plavalcev, ki jih nameravate vključiti v prvo ekipo?**

»Kandidatov za prvo moštvo je več, vendar jih ne bi rad povedal, da ne bi komu delal krivice, če bi ga slučajno izpustil.«

● **Na katere plavalce največ računate v novi sezoni?**

»Predvsem bodo to plavalci, ki so doslej dosegli največjo kvalitetno stopnjo v klubu: Franc Černe, Boris Gorjanc, Varja Jensterle in Janez Sekovanič.«

● **Znana je pestra aktivnost gorenjskih plavalnih klubov, ki se je razživela predvsem po vaši zaslugi. Povejte nam, kako bo to izgledalo v novi sezoni?**

»Moštva Triglav II, Bled in Radovljica II bodo nastopala v gorenjski ligi. Morda se bo letos pridružila tudi ekipa Tržiča. Razen tega bomo organizirali tudi pionirsko prvenstvo Gorenjske.«

PETER COLNAR

Gripa gre iz rok v roke

Zaradi gripe precejšnji zastoji v proizvodnji • Zdravniki delajo noč in dan brez počitka • Gripa gre počasi h koncu

LJUDJE so se v teh dneh spremenili. Lica so jim upadla in nekateri so izgubili na teži. Nevšečna gripa je razsajala kot huda vojna. Malokldo jo je prebolel stoje. Skoraj vsakega je za nekaj dni položila v posteljo. Brž ko se je pojavil značilen suh kašelj, je bil to že znak, da je gripa nastopila. Za bolezen obstaja več kot 60 vrst virusov in se pravzaprav vnaprej nikoli ne ve, katero cepivo je pravo. Ljudje so bili cepljeni, jemali so zdravila, toda gripa jim vseeno ni prizanesla. Kot običajno, sedaj ni prišla iz vroče Španije ali iz daljne Azije. Vzroki so v nagli spremembi vremena. Zbolelo je precej Avstrijcev. Iz Aten iz Grčije so prihajala poročila, da je obolelo okoli 400.000 Grkov in da so zabeležili okoli 200 smrtnih primerov. Bolezen se je hitro razširila tudi po naših krajih. Zajela je Maribor, Ljubljano in naš Kranj. V nekaterih družinah so zboleli kar vsi družinski člani. Gripo so si podajali iz rok v roke. No pri nas ni bilo tako hudo, da bi ugotavljali smrtne primere. Obolenje je bilo lažje. Prav gotovo ne bo odveč, če se sprehodimo malo po Kranju.

Začetek marca je bil najhujši

V KRANJU je bilo v dneh gripe vedno 16 zdravnikov v »vojni pripravljenosti«, ki so noč in dan dežurali, obiskovali bolnike in se z vso prizadevnostjo trudili, da bolezen ne bi pustila hujših posledic. Res je, da so nekateri zdravniki delali kar po 48 ur skupaj. Seveda se je tudi kakšnega od njih prijela gripa. V najhujših dneh so dnevno zabeležili v Zdravstvenem domu v Kranju okoli 350 primerov gripe. Prvo večje obolenje za gripo se je pojavilo 25. februarja, ko je zbolelo za gripo 32 ljudi, zadnje dni pa vpišejo na dan okoli 240 primerov. Gripa se je najprej pojavila pri starejših ljudeh, ti so jo v večini že preboleli, sedaj so na vrsti otroci, ki jih je trenutno največ v postelji.

Vročina ni merilo za hudo obolenje

ČASOPISI so objavili vest, da je treba pri gripi že ob najmanjši telesni temperaturi poklicati zdravnika. Ljudje so dobesedno oblegali zdravnike v Zdravstvenem domu v Kranju. Skoraj bi ne zmogli vsega dela. Toda kaže, da so ljudje premalo poučeni o tem, da visoka temperatura ne pomeni vedno hudo obolenje. So namreč primeri, ko ljudje pri nizkih temperaturah, celo pri 36,6 stopinjah Celzija umirajo. Pri boleznih kot je gripa pa pomeni največkrat visoka temperatura notranji boj proti virusom bolezni in včasih vročina celo koristi.

Bolniki so včasih nagajivi, ali pa nočejo zdravnikov razumeti. Te dni je v Zdravstvenem domu v Kranju zazvonil telefon. Stranka je zahtevala zdravnika, češ da je mož v neki kranjski družini zbolel in da ima 39 stopinj vročine. Ko so iz Zdravstvenega doma vprašali, ali imajo avtomobil, da bi bolnika pripeljali na pregled, so jim odgovorili: **Seveda imamo avtomobil, toda za take stvari ga ne bomo uporabljali. Bo že zdravnik prišel na dom.«** Toda v tej stiski, zdravnikom res ni bilo mogoče priti povsod na dom, zato je prav, da tudi ljudje pomagajo, če le morejo. Podobnih primerov bi lahko našteli še več. Da je bilo pomanjkanje zdravnikov nam pove tudi dejstvo, da so morali pregledovati bolnike na domu tudi zdravniki specialisti.

Dijaški dom prava bolnišnica

Prvi primer gripe so v kranjskem dijaškem domu zabeležili že 12. februarja. Vrhunec je gripa dosegla v domu od 2. do 5. marca, ko je dnevno ležalo 90 bolnikov. Direktor Zdravstvenega doma Kranj **dr. Gorazd Zavrnik** nam je dejal:

»V dijaškem domu smo uredili pravo bolnišnico. Za vsakega bolnika smo uvedli temperaturne kartoteke in dali dve bolniški sestri. Ena je delala dopoldne, druga pa popoldne. Vsak dan so bili pregledani vsi oboleli gojenci. Moram reči, da je uprava dijaškega doma zares dobro poskrbela za nego bolnikov.« In kaj je povedal še upravnik dijaškega doma, tovariš **Franjo Klojčnik:**

»Po pomoč smo se razumljivo zatekli v kranjski Zdravstveni dom. Za zdravila smo porabili več deset tisoč dinarjev in smo jih komaj sproti prinašali. Doslej je v domu zbolelo za gripo 170 gojencev, boluje pa jih še 20. Bolniška soba, ki sprejme 9 bolnikov je bila premajhna. Zato so gojenci ležali v svojih sobah. Ukinili smo vsako shajanje gojencev, predavanja in televizijski program. Stanje se je občutno izboljšalo, ko so prekinili s poukom tudi v tekstilni tehnični šoli.«

V Kranju so zaprli še vrsto drugih šol, in sicer šolo »dr. Franceta Prešerna«, »Staneta Žagarja« in šole po okoliških vaseh.

Ustavili so 30 tkalskih strojev

Gospodarske organizacije in ustanove so prav tako utrpele precejšnjo škodo na račun obolenja za gripo. Delavci in uslužbenci so ostajali doma. V tovarnah so ustavili stroje. Ne bi bilo mogoče na tem prostoru obdelati vseh kranjskih tovarn, zato je prav, če si ogledamo eno, podobno je gotovo tudi v drugih. Oglasili smo se v kranjski **Industriji bombažnih izdelkov** na Primskovem. V tem podjetju je obolelo za gripo več kot 65 delavcev in delavk. Pokazalo se je, da so za gripo oboleli tudi tisti, ki so bili cepljeni. Obratovodja tkalnice v IBI tovariš **Anton Posedi** je povedal naslednje:

»Tkalnico smo v zadnjem času avtomatizirali in zato je ostalo nekaj delavcev preveč. Vendar jih nismo odpustili, ker smo predvidevali, da je vedno kdo bolan in ga je treba vsak hip nadomestiti. To je prišlo sedaj zelo prav. Kljub temu pa smo imeli zaradi gripe precejšnje težave. V previjalnici smo morali ustaviti 4 stroje, v tkalnici pa kar 30. Gotovo se bo to v proizvodnji poznalo.«

Dr. Jože Bežek pri delu

Obratovodja predilnice **Janez Bolka:**

»Strojev zaradi obolenj za gripo v predilnici nismo ustavili. Na obratnem delavskem svetu smo se dogovorili, da bomo letne dopuste izkoriščali vse leto in ne samo poleti. Zato smo z dopusti prekinili in ljudi poklicali na delo.«

V Industriji bombažnih izdelkov menijo, da obolenj za gripo še ni konec, kot to ugotavljajo drugje. Število obolenj še vedno narašča. Od sedanjih bolnikov se je vrnil na delo samo eden.

Za konec morda še to, da je z gripo v postelji obležalo tudi nekaj mojih kolegov. Nekateri morda še bodo. Tudi tiskarskih strojev se je nekaj ustavilo.

Morda se bo vreme le zboljšalo in pregnalo gripo.

MILAN ŽIVKOVIĆ